

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 18 (8334) ÇƏRŞƏNBƏ, 29 yanvar 2020-ci il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

32 görüş, 12 yeni mərkəzin açılışı, 8 səfər, 3 ali mükafat

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva 2019-cu ildəki geniş ictimai-siyasi fəaliyyəti ilə ölkənin hərtərəfli inkişafına mühüm töhfələr verib

2019-cu il ölkəmiz üçün hərtərəfli uğurlu il oldu desək, yəni doğru deyil. Ölkəmiz sosial-iqtisadi həyatında, eləcə də daxili və xarici siyasətdə mühüm nailiyyətlər əldə edilib, müxtəlif sahələrdə irəliləyişlər qeydə alınıb.

Bütün bu proseslərin uğurla reallaşmasında Prezident İlham Əliyevlə çiyin-çiyinə çalışan, onun ən yaxın silahdaşı olan Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın da böyük xidmətləri var. Ulu Öndər Heydər Əliyev dövlətçilik kursunun ən fəal təmsilçilərindən olan Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva 3 ildir ona həvalə edilən məsuliyyəti missiyanın öhdəsindən böyük əzmkarlıqla, layiqincə gəlir və dövlətin müstəqilliyinin möhkəmlənməsində, xarici diplomatiyanın uğur qazanmasında bütün səy və bacarığını ortaya qoyur. Birinci vitse-prezidentin təkcə 2019-cu ildəki fəaliyyətinə nəzər yetirərsək, deyilənlərin bir daha şahidi olarıq.

Xarici səfərlər, görüşlər və "Dostluq" ordeni

Uzun müddətdir ölkənin ictimai və siyasi həyatından ən aparıcı simalarından biri kimi tanınan Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyəti təkcə Azərbaycanın hüdudları ilə məhdudlaşmır. Mehriban xanım ölkə xaricində Azərbaycanı ən yaxşı təbliğ edən insanlardan biridir və ictimai-siyasi fəaliyyətinin coğrafiyası kifayət qədər genişdir. Bu da əlbəttə ki, Azərbaycana böyük siyasi və mədəni dividendlər gətirir.

Bu baxımdan 2019-cu il ölkənin Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın siyasi karyerasında zənginliyi ilə yadda qaldı. Geniş ictimai-siyasi fəaliyyəti Azərbaycanın həm də dünya dövrləri ilə etibarlı və strateji tərəfdaşlığına mühüm töhfələr verdi.

Ümumiyyətlə, Azərbaycan həqiqətlərinin tanınması və qəbul edilməsi istiqamətində görülən işlər son dövrlər məhz Mehriban Əliyevanın ölkənin Birinci vitse-prezidenti kimi məsəduş-yönlü fəaliyyəti nəticəsində daha geniş vüsət alıb.

Ölkənin ali rəhbərliyində təmsil olunması onun xaricdəki fəaliyyətinə də yeni, müsbət çalarlar və dinamizm gətirib. Dünyanın mədəniyyət beşiklərində müxtəlif tədbirlərin təşkili Azərbaycanın realiyatının təqdimatında xüsusilə rol oynayır. UNESCO-nun və İSESCO-nun xosməramlı səfəri olaraq, o, dinləri və mədəniyyətləri üz-üzə deyil, yanaşı aparmağın, bununla da toleranlığın, sülhün və əmin-amanlığın

berqərar olması istiqamətində ölkəmizə və dünyamıza böyük xidmətin örnəyini yaradır.

2019-cu il yanvarın 22-də Mehriban Əliyeva Prezident İlham Əliyevlə birgə İsveçrə Konfederasiyasında səfərdə olub. Birinci vitse-prezident Davosda Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində "Bir kamer, bir yol" təşəbbüsünün inkişaf etdirilməsi: "Çinin trilyon dollarlıq baxışı" mövzusunda keçirilən sessiyada iştirak edib.

Martın 11-də Fransaya səfər edən Birinci vitse-prezident burada həm hökumət, həm də beynəlxalq şirkət rəhbərləri ilə mühüm görüşlər keçirib. Parisdə Fransanın Baş Naziri Eduard Filip ilə təkbətək görüş, Fransa Senatının sədri Jerar Larş, Fransanın birinci xanımı Brjijit Makron, sabiq Prezident Nikola Sarkozi, Fransa Milli Assambleyasının sədri Rişar Ferran, Fransanın iqtisadiyyat və maliyyə naziri Bruno Lomer ilə danışıqlar aparıb.

Həmçinin Birinci vitse-prezident "Rothschild Global Financial Advisory" şirkətinin rəhbəri David dö Rotşild, "Suez Groupe" şirkətinin beynəlxalq inkişaf üzrə icraçı vitse-prezidenti Erik Qebali və Fransanın Milli Xərçəng İnstitutunun təsisçisi və keçmiş prezidenti professor David Hayat ilə görüşüb. Mehriban Əliyeva Fransanın mədəniyyət naziri Frank Riyeşter ilə birgə Orsey muzeyini ziyarət edib. Səfər zamanı Azərbaycan-Fransa sənədləri imzalanıb.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Rusiya Federasiyasında rəsmi səfərdə olub. Həmin gün Rusiya Hökumətinin sədri Dmitri Medvedev ilə görüşən Mehriban xanım "Lujniki" Olimpiya Kompleksində Ümumrusiya Bədi Gimnastika Federasiyasının prezidenti İrina Viner-Uşmanovanın görüşünə iştirak edib.

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinlə görüşdə isə Azərbaycan-Rusiya dövlət başçıları arasındakı dostluq münasibətləri, iki ölkənin strateji tərəfdaşlığı, iqtisadi, humanitar əlaqələrin geniş müzakirə mövzusu olub.

Xatırladaq ki, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin iki ölkə arasında münasibətlərin inkişafındakı xidmətlərinə görə Mehriban xanım Əliyevanı avqustun 13-də imzaladığı fərmana əsasən "Dostluq" ordeni ilə təltif etmişdi. Bu görüşdə Rusiya Prezidenti "Dostluq" ordenini Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinə təqdim etdi. Bu, əlbəttə ki, dünyada ən işgüzar birinci xanım kimi tanınan Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban

xanım Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyətinə verilən növbəti böyük dəyər idi. Birinci vitse-prezident mükafatı belə dəyərləndirir: "Rusiya Federasiyasının Prezidentindən bu cür qiymət eşitmək mənim üçün böyük şərəfdir. Çox şadam ki, bizim strateji tərəfdaşlığın möhkəmləndirilməsi işinə mənim də cüzi töhfəm var". Həqiqətən də Azərbaycanın yüksək dəyərlərini, humanizm prinsiplərini beynəlxalq aləmə təqdimində əvəzsiz rol oynayan Mehriban xanım genişmiqyaslı fəaliyyəti ilə dövlətlərarası dostluq münasibətlərinin möhkəmlənməsinə daim mühüm töhfələr verir.

Rusiya səfəri çərçivəsində Mehriban Əliyeva, həmçinin Rusiya Federal Məclisi Federasiya Şurasının sədri Valentina Matviyenko ilə birgə sənəd. Noyabrın 23-də Moskvanın Xalq Təsərrüfatı Nailiyyətləri Sərgisindəki "Azərbaycan" pavilyonunun əsası bərpa və təmirdən sonra açılış mərasimində və X Azərbaycan-Rusiya Regionlararası Forumunda iştirak etdi. Birinci vitse-prezident Rusiyaya rəsmi səfəri çərçivəsində noyabrın 24-də Dövlət Tərtibatçı Qalereyasında və Moskvada Beynəlxalq Müasir İncəsənət Biennalesi ilə tanış oldu.

Ardı 2-ci səh.

Dövlətin və xalqın mənafeyini layiqincə təmin edən müstəqil siyasət

İlham ƏLİYEV: "Milli maraqlarımız həmişə birinci yerdədir"

Prezident İlham Əliyevin Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində keçirilən "Strateji baxış: Avrasiya" mövzusunda panel iclasında moderatorun sualına verdiyi cavab məlumdur. Həqiqətən də, belə ki, həmin cavabı ilə dövlət başçısı Davosdan Azərbaycanın müstəqil siyasət həyata keçirdiyini bütün dünyaya bir daha bəyan etdi.

Öz yolu olmayan dövlət beynəlxalq nüfuzdan da məhrumdur

Hər bir dövlətin beynəlxalq nüfuzu onun yeritdiyi siyasətin məzmunu və mahiyyətindən asılıdır. Aydın məsələdir ki, bütün ölkələr dünya birliyinin tamhüquqlu subyekti olaraq öz milli maraqlarına cavab verən müstəqil siyasət kursu yürütmək istəyir. Amma bugünkü dünya quruluşunda bütün dövlətlər buna nail ola bilmirlər. Çox uzağa getmədən elə Ermənistanın təmsilində bunu görmək mümkündür.

Hakimiyyət dəyişikliyinə, iqtidara yeni siyasi qüvvənin gəlməsinə baxmayaraq, rəsmi Yerevan dünyada nəyin baş verib-verməsinə asılı olmayaraq müstəqil xarici siyasət keçirməkdən məhrumdur. Paşinyan hakimiyyətinin beynəlxalq məsələlərlə bağlı baxışları mütləq vassallığına olduqları dövlətlərlə bağlı olur və hansı addımlar atılmasa razılıqlarıdır. Ermənistanın beynəlxalq əməkdaşlığı kənar dövlətlərlə, hətta xaricdəki diaspor təşkilatları ilə razılıqlardan həyata keçirməsinin mümkünsüzlüyü bu ölkənin müstəqil siyasətinin olmamasını təsdiqləyən faktordur.

Başqa bir nüans isə Ermənistanın hətta daxili məsələlərdə də asılı vəziyyətdə olmasıdır. İqtisadiyyatının aparıcı sahələrinin, enerji sektorunun tamamilə xarici investordan asılı vəziyyətdə düşməsi bu ölkənin tamamilə forpost statusu daşdığını göstərir.

Ardı 5-ci səh.

Nazirlər Kabinetində koronavirus epidemiyasına qarşı qabaqalıcı tədbirlərin görülməsinə dair məsələlər müzakirə edilib

Yanvarın 27-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən Nazirlər Kabinetində, Dünya Səhiyyə Təşkilatının və Çin Xalq Respublikası (ÇXR) hökumətinin elan etdiyi kimi, Çinin Uxan şəhərində yayılmış və artıq dünyanın başqa regionlarında da qeydə alınmış koronavirus epidemiyasına qarşı qabaqalıcı tədbirlərin görülməsi üçün müzakirə keçirilib.

Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilib ki, Baş Nazirin sədrliyi ilə keçirilən müzakirədə aidiyyəti dövlət qurumlarının rəhbərləri iştirak ediblər.

Müzakirədə epidemiyanın Azərbaycana daxil olmasının qarşısının alınması üçün müzakirələr aparılıb. Müzakirələrin yekununda belə hallar üçün nəzərdə tutulmuş müvafiq tədbirlərin görülməsi - sərhəd-keçid məntəqələrində gücləndirilmiş iş rejiminin keçirilməsi, ÇXR-dən, xüsusilə epidemiyaya zonasından ölkəyə gələn bütün şəxslərin mütləq şəkildə ciddi tibbi müayinədən keçirilməsi və nəzarət altına alınması, xüsusi riskli hesab olunan və virusun keçmə bələdçisi arzaq məhsullarının satışının həzrlənməsi və arzaq bazarında həmin məhsullara nəzarətin gücləndirilməsi, səhiyyə ocaqlarında qaynar xatərinin yaradılması, virus və onunla mübarizə metodları haqda əhali ilə məarifləndirici işlərinin aparılması, vəziyyətlə bağlı əhaliyə mütləq məlumat verilməsi haqda qərar qəbul edilib.

Əhalinin nəzərinə çatdırılır ki, ölkədə belə vəziyyətlərdə ehtiyacın yaranma bələdçisi bütün tibbi ləvazimatları kifayət qədərdir. O da vurğulanıb ki, hazırda ölkəmizdə belə xəstəliyə yoluxma halları müşahidə olunmayıb, Azərbaycanda əhalinin sağlamlığı ilə bağlı vəziyyət dövlətin tam nəzarətindədir və narahatlıq üçün heç bir əsas yoxdur.

Müzakirədə Səhiyyə nazirinin rəhbərliyi və aidiyyəti qurumların iştirakı ilə işçi Qrupunun yaradılması qərarı qəbul edilib.

Tədbirlərin görülməsində Dünya Səhiyyə Təşkilatının müvafiq tövsiyələri nəzərə alınır. Azərbaycanın ÇXR-dəki səfirliyi və Çinin ölkəmizdəki səfirliyi ilə sıx əlaqə saxlanılır. Habelə Azərbaycanın Çindəki səfirliyi bu ölkənin dövlət qurumları və Çində olan vətəndaşlarımızla daimi təmasdadır.

Ötən il qeyri-neft-qaz sektorunda ÜDM istehsalı 3,5, əhalinin gəlirləri 7,4 faiz artmışdır

Dövlət Statistika Komitəsi (DSK) ayrı-ayrı sahələr üzrə ötən ilin sosial-iqtisadi sahədəki yekunlarına aid məlumatları açıqlayandan sonra bütövlükdə 2019-cu ilin makroiqtisadi göstəricilərini öks etdirən hesabatı yayıb.

Bildirilir ki, keçən il ölkə üzrə 81,7 milyard manatlıq ümumi daxili məhsul (ÜDM) istehsal olunmuşdur. Bu isə 2018-ci ildən 2,2 faiz çoxdur. Hesabat dövründə əlavə dəyər istehsalı iqtisadiyyatın qeyri-neft-qaz sektorunda 3,5, neft-qaz sektorunda 0,4 faiz artmışdır.

ÜDM-in 41,4 faizi sənayə, 10 faizi ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 7,3 faizi tikinti, 5,7 faizi kənd və meşə təsərrüfatları, eləcə də baliqçılıq, 2,4 faizi turizmlərin yerləşdirilməsi və ictimai işlər, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 16,7 faizi digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsul və idxala xalis vergilər ÜDM-in 8,7 faizini təşkil etmiş, əhalinin hər nəfərinə 8247 manat əlavə dəyər düşmüşdür.

İl ərzində ölkə üzrə 46,7 milyard manatlıq sənayə məhsulları istehsal edilmişdir ki, bu da 2018-ci ildən 1,8 faiz çoxdur. Ümumilikdə bu dövrdə sənayenin qeyri-neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 14,3 faiz artmışdır. Sənayə məhsullarının 69,9 faizi mədəncixarma, 25,2 faizi emal, 4,2 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,7 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmişdir.

Ardı 4-cü səh.

9 fevral Milli Məclisə seçkilər gündüdür

Hərtərəfli hazırlıq görülmüşdür

Ölkənin ikinci böyük şəhəri Gəncədə də Milli Məclisə seçkilərinin müvafiq təhəyyüatı üçün geniş hazırlıq işləri görülmüşdür. 39 sayılı Kəpəz (Gəncə) birinci seçki dairəsinin məntəqələrində olarkən bunun şahidi olduq.

Dairə seçki komissiyasının sədri Elbar Əhmədovla söhbət zamanı dedi ki, seçici siyahıları dəqiqləşdirilmiş, bütün məntəqələrə lazımı vasitələrlə təmin edilmiş, seçicilərin istədikləri namizədə sərbəst səs verməsi üçün bütün şərait yaradılmışdır.

Səsvərnə kabinetləri qurulmuş, məntəqələrə rabitə xətti, elektrik generatoru və təşviqat vasitələri ilə təmin olunmuşdur. Seçicilərə bildirişlərin paylanması da başa çatdırılmışdır. Seçkilərin azad və şəffaf keç-

məsi üçün qeydiyyatdan keçmiş 361 nəfər müşahidəçi üçün lazımı yerlər ayrılmışdır. Seçkilərin gedişini onlayn izləmək üçün 9 məntəqədə veb-kamera quraşdırılmışdır.

39 sayılı Kəpəz (Gəncə) birinci seçki dairəsində 8 nəfər deputatlığa namizəd qeydə alınmışdır. Onlardan biri Yeni Azərbaycan Partiyasının, qalanı isə

namizədliyini özü sürənlerdir. Onların hamısına təbliğat aparmaları üçün bərabər şərait yaradılmışdır. Bunun üçün açıq və qapalı yerlər ayrılmışdır. Bütün vətəndaşların seçkilərdə iştirakını təmin etmək üçün ilk dəfə səs verəcək gənclərə, hətta yaşı 80-dən çox olan ahillərə görüşlər keçirilmiş, bu seçkilərin ölkəmizin həyatında böyük əhə-

myyət daşımaları barədə söhbətlər aparılmışdır. Seçki məntəqələrinə gəlmək ehtimalı əz olan xəstə vətəndaşların öz istəklərinə uyğun olaraq evlərinə daşınan seçki qutusunun aparılması üçün hazırlıq işləri görülmüşdür. Məntəqələrin hamısında fiziki imkanları məhdud olan şəxslər üçün pantuslar quraşdırılmışdır.

Dairəni əhatə edən məntəqələrin bir neçəsində olduq. Həmçinin böyük cəmlənmə hiss olundu. 13 sayılı məntəqə seçki komissiyasının sədri Nizami Rzayev parlament seçkilərinin müvafiq təhəyyüatı barədə əminlik ifadə etdi. Dedi ki, bu vacib kampaniyanın demokratik və əşkarlıq şəraitində keçməsi üçün lazımı şərait yaradılıb.

Ümumiyyətlə, fevralın 9-da Milli Məclisə keçiriləcək seçkilərə hərtərəfli hazırlıq görülmüş, seçici siyahıları dəqiqləşdirilmiş, bildirişlər paylanmışdır.

"Azərbaycan"

Ermənistanda hakimiyyət çaxnaşması böyüyür

Paşinyan keçmiş iqtidar təmsilçilərinə qarşı həbs dalğasını davam etdirir

Son vaxtlar Ermənistanda hakimiyyətdaxili mübarizənin getdikcə kəskinləşməsi və bu fonda baş nazir Nikol Paşinyanın roqlarını sıradan çıxartmaq üçün müxtəlif bəhanələr uydurması ölkədə vəziyyəti daha da ağırlaşdırmaqdadır.

Proseslər göstərir ki, Paşinyan müvəqqəti quruma və ölkədə rəhbərliyini möhkəmləndirmək üçün keçmiş prezidentlər Robert Koçaryan və Serj Sarkisyan komandasını təmsil edənlərə, onların yaxınlarına qarşı həbs dalğasını davam etdirir.

Bunun ən real təsdiqi Ermənistanın keçmiş prezidentlərindən Robert Koçaryanın həbs olunması, Sarkisyan haqqında isə cinayət işinin qaldırılmasıdır. İndi baş nazir üçün əsas hədəf Konstitusiyaya Məhkəməsinin sədri Hrayr Tovmasyanı sıradan çıxarmaqdır. Bir sözlə, Ermənistan daxilində baş verən son proseslər bu ölkədə gücdə hakimiyyətlə keçmiş hərbi xunta arasında çəkişmənin getdikcə dərinləşməkdə olduğunu göstərir.

Ötən gün Ermənistan Xüsusi İstintaq Xidmətinin müstəntiqləri və Polis İdarəsinin Cinayətkarlıqla Mübarizə Baş İdarəsinin əməkdaşları Konstitusiyaya Məhkəməsinin sədri Hrayr Tovmasyanın mənzilində axtarış aparılıb.

Ardı 7-ci səh.

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Azərbaycan-Ukrayna
Hökumətlərarası Komissiyanın
növbəti iclası Kiyevdə keçiriləcək

Yanvarın 31-də Kiyevdə Azərbaycan ilə Ukrayna arasında iqtisadi əməkdaşlıq məsələləri üzrə Hökumətlərarası Komissiyanın 12-ci iclası keçiriləcək.

Iclasda hökumətlərarası komissiyanın həmsədrələri - Azərbaycanın Energetika naziri Pərviz Şahbazov və Ukraynanın İnfrastruktur naziri Vladislav Kriklinin başçılıq etdikləri nümayəndə heyətləri iştirak edəcəklər.

Komissiyanın gündəliyinə iki ölkə arasında ticarət-iqtisadi, enerji, nəqliyyat, infrastruktur, yüksək texnologiyalar, kənd təsərrüfatı, turizm, mədəniyyət və digər sahələrdə əməkdaşlığa dair məsələlər daxil olub. Gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsindən sonra Hökumətlərarası Komissiyanın 12-ci iclasının yekunlarına dair protokol və bir neçə sənədin imzalanması nəzərdə tutulur.

Komissiyanın iclası çərçivəsində yanvarın 29-da Energetika naziri Pərviz Şahbazov, SOCAR-ın prezidenti Rövnaq Abdullayev, eləcə də bir sıra qurumlar və işğuzur dairələrin nümayəndələrindən ibarət heyət Odessada bir sıra infrastruktur obyektlərinə baş çəkəcək. Yanvarın 30-da isə "Energetika sahəsində əməkdaşlıq üzrə Azərbaycan-Ukrayna İşçi Qrupu"nun növbəti iclası və biznes dairələrinin iştirakı ilə "dəyir-masa" keçirilməsi gözlənilir.

Azərbaycan sahibkarları Moskvada
"PRODEKSPO-2020" sərgisində
iştirakə dəvət olunublar

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasından (ASK) AZƏRTAC-a bildirilib ki, fevralın 10-14-də keçiriləcək sərgidə ilin ən böyük "Market şəkəllərinin alış mərkəzi" təşkil olunacaq. Sərgi çərçivəsində qida məhsullarının alıcısı olan Rusiyanın bütün ərazilərində yerləşən market (hipermarket) şəkəllərini və "Horeca" şirkətlərinin nümayəndələri ilə birbaşa görüşlər nəzərdə tutulub.

Ötən il qeyri-neft-qaz sektorunda
ÜDM istehsalı 3,5, əhalinin gəlirləri 7,4 faiz artmışdır

Əvvəlki 1-ci səh.

Mədənçixarma sektoru üzrə neft hasilatı 3,3 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı 27,2 faiz artmışdır.

Emal sektorunda ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı 82,9, hazır metal məmulatlarının istehsalı 80,7, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 51,8, içki istehsalı 41,4, toxuculuq sənayesi məhsulları istehsalı 33,2, mebel istehsalı 29,5, maşın və avadanlıqların quraşdırılması, təmiri işləri 27,5, rezin və plastik kütlə məmulatları istehsalı 22, kağız və karton istehsalı 25,5, kimya sənayesi məhsulları istehsalı 25,6, qida məhsulları istehsalı 10,8, ocaqlıq məhsulları istehsalı 20,6, poliqrafiya məhsulları istehsalı 42,2, geyim istehsalı 22,6, tikinti materialları istehsalı 5, maşın və avadanlıqların istehsalı 1 faiz artmışdır. Artım, həmçinin elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, eləcə də su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında qeydə alınmışdır - müvafiq olaraq 3,5 və 6 faiz.

DSK-nin hesabatına əsasən, ötən il ərzində əsas kapitala 17 milyard 184,3 milyon manat vəsait yönəldilmişdir. İstifadə olunmuş ümumi vəsaitin 16,3 faizi məhsul istehsalı və

25,8 faizi xidmət obyektlərinin, 7,9 faizi yaşayış evlərinin tikintisinə sərf edilmişdir. 69,8 faizi daxili sərmayələr olan bu vəsaitlərin 65,4 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərində xərclənmişdir.

Bütün bu vəsaitlər hesabına ötən dövr ərzində ölkə üzrə bir sıra müxtəlif təyinatlı müəssisə və obyektlər, o cümlədən Bakıda Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin Əmlak Xidmətləri Məkanı, Mərdəkan-Qala avtomobil yolu, Pirallahı Sənaye Parkında Spris istehsalı zavodu, həmin rayonda icra hakimiyyətinin inzibati binası, Rayon Gənclər Mərkəzi, ilk DOST mərkəzinin inzibati binası, 140 yerlik məktəbəqədər tədris müəssisəsi, 200 çarpayılıq xəstəxana, Nəqliyyat Agentliyinin "Koroğlu" Nəqliyyat Mübadilə Mərkəzi, Sumqayıtda "SOCAR karbamid" və Polietilen zavodları, Beyləqanda Olimpiya İdman Kompleksi, Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi istifadəyə verilmişdir. Bunlarla yanaşı, Kəbirli-Eyvazlılar-Birinci Aşıqlı-Əlinəzərli, Mingəçevir-Stansiya Mingəçevir-Bəhrəmtəpə-Beyləqan avtomobil yolları, Qobustan rayonunda "Azərçalça" ASC-nin filialı, Qobustan-Poladlı avtomobil yolu, Əmlak Xidmətləri Məkanı, eləcə də Naxçıvan MR-də 2220 şagirdlik 7 ümumtəhsil məktəb binası, 200 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisəsi, 4 ambulatoriya-poliklini-

ka, Goranboy, Qobustan və Şəmkir rayonlarında 585 çarpayılıq 3 xəstəxana, Şəkiddə 624, İsmayılvida 400, Lerik, Cəlilabad və Quba rayonlarının hər birində 180 şagirdlik 3 ümumtəhsil məktəb binası, Ağdaş Rayon Telekommunikasiya Qovşağında "Şəbəke" xidmət mərkəzi, Biyan Sənaye Parkı, Qolqəti-Dəhnəxəlil-Qoşaçoq-Çarəbocağı, Nəhrəxəlil-Kotanarx-Cardam-Tofiqi-Şəmsabad və Qəsil-Şorəhnə-Qarağan, Şıxlar-Kükəl-Ərəb-İkinci Aral avtomobil yolları, Şamaxı rayonunda "ASAN heyət" kompleksi, Oğuzda 100 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisəsi və s. obyektlərinin açılışı olmuşdur.

Ümumiyyətlə, ötən il ölkə üzrə qeyri-neft-qaz sektorunun inkişafına 11 milyard 694,8 milyon manat vəsait xərclənmiş və həmin vəsaitin 3 milyard 139,2 milyon manatından (ümumi sərmayenin 18,3 faizi) qeyri-neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə olunmuşdur. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, bu dövrdə əsas kapitala 5 milyard 188,9 milyon manat xarici kapital da yönəldilmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsi ötən il yanvar-noyabr ayları üzrə ölkədə müzdli işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı barədə məlumat açıqlamışdır. Bildirilir ki, Azərbaycanda bu dövrə orta aylıq nominal əməkhaqqı ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 15,4 faiz art-

Azərbaycanda
bu il keçən
ildəkindən çox
mavi yanacaq
hasil ediləcək

Zəngin ehtiyatlarla malik olan "Şahdəniz" yatağı Azərbaycan dünyaya həm də qaz ixrac edən ölkə kimi tanındı. 2006-cı ilin sonlarında Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBK) Azərbaycan qazını Gürcüstana çatdırdı. Bundan az sonra qaz həm də Türkiyəyə nəql olunmağa başladı.

CQBK-ya Gürcüstana-Türkiyə sərhədində əlavə bir xətt də qoşulub və bütövlükdə bu marşrut Bakı-Tbilisi-Ərzurum (BTƏ) kəməri adlanır. Türkiyə mavi yanacağı Azərbaycandan BTƏ və 2018-ci ilin ortalarından TANAP-la (Trans-Anadolu Qaz Boru Kəməri) idxal edir. Qeyd edək ki, ötən il Türkiyəyə 9,1 milyard kubmetrdən çox Azərbaycan qazı ixrac olunub.

2019-cu ildə Azərbaycanın xaricə təbii qaz satışının həcmi 11,7 milyard kubmetr təşkil edib. Bu barədə Energetika Nazirliyinin hesabatında məlumat verilir. Hesabatda, həmçinin bildirilir ki, bu həcm 2018-ci ilin ixrac göstəricilərindən 2,1 milyard kubmetr, yəni 22,2 faiz çoxdur.

Gürcüstana Azərbaycan qazını CQBK və Qazıməmməd-Qazax ixrac kəməri vasitəsilə alır. Keçən il bu ölkəyə verilən qazın 1 milyard 176,4 milyon kubmetri CQBK, qalanı Qazıməmməd-Qazax xətti ilə nəql olunub. Hesabat ilində bu boru kəmərləri qonşu ölkəyə 2,4 milyard kubmetrdən çox qaz ixrac edib. Bu, əv-

velki ilə müqayisədə ümumilikdə 200 milyon kubmetrdən çoxdur.

Hazırda "Şahdəniz" yatağından Azərbaycan (SOCAR-a), Gürcüstana (GOGC-yə), Türkiyə (BOTAŞ-a) bazarlarına və çoxsaylı obyektlər üçün BTC şirkətinə qaz çatdırılması davam edir. Xətlərdəki "Şahdəniz" layihəsində iştirak payları belədir: BP (operator - 28,8 faiz), TPAO (19 faiz), AzSD (10 faiz), "Cənub qaz dəhlizi Apstrim" (6,7 faiz), PETRONAS (15,5 faiz), LUKOYL (10 faiz), NIKO (10 faiz).

Yataqda hasilat "Şahdəniz Alfa" və "Şahdəniz Bravo" platformalarından həyata keçirilir. Bu qurğuların hasilat gücü gündə 56 milyon (ildə 20 milyard) standart kubmetrdir. 2018-ci il iyul ayının sonunda "Şahdəniz Bravo"dan ilk qazın əldə edildiyi vaxtdan bəri hasilat tədricən artır. Bu il də "Şahdəniz"dən hasil edilən qazın xeyli artacağı gözlənilir.

Yaxın gələcəkdə Azərbaycan digər yataqlardan da mavi yanacaq əldə edəcək. Prezident İlham Əliyevin dediği kimi: "Azərbaycan gələcəkdə qaz ixracından vəsait qazanacaq. Çünki bizim neft yataqlarımız artıq bəllidir. Düzüdü, indi xarici şirkətlərlə yeni layihələr işləyir. Əminəm ki, onlar da imzalanacaq. Artıq imzalanmış layihələrdən də yaxşı nəticələr gözləyirik. Ancaq uzunmüddətli perspektivdə bizim əsas gəlir mənbəyimiz təbii qaz olacaqdır".

Azərbaycanın bütün qaz ehtiyatlarının işə salınmasında keçən ilin sonunda tam istifadəyə verilməyi TANAP kəmərinin əhəmiyyəti böyükdür. Bu baxımdan kəməri yüksək dəyərləndirən dövlət başçısı keçən ilin dekabr ayında yerli jurnalistlərə müsahibəsində demişdir:

Prezident İlham ƏLİYEV: "Uzunmüddətli perspektivdə bizim əsas gəlir mənbəyimiz təbii qaz olacaqdır"

"TANAP imzalanmasaydı, "Şahdəniz-2" də havada qalacaqdı... Bu, imkan verdi ki, "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağı tammiqyaslı işlənsin və beləliklə, orada 1 trilyon kubmetrdən çox olan təbii qaz hasil edilsin, nəql edilsin. Əgər TANAP imzalanmasaydı, bu gün artıq hasilatla hazırlanan "Abşeron" yatağı da qalacaqdı. Heç kim oraya vəsait qoymayacaqdı. "Abşeron" yatağından da biz ən azı 300 milyard kubmetr qaz hasilatı gözləyirik".

Azərbaycan uzun illərdir "Azəri-Çıraq-Günəşli" (AÇG) yataqlarından çıxarılan səmt qazından da bəhrələnilir. Belə ki, AÇG-nin səmt qazının çox hissəsi təmənnsiz olaraq Azərbaycan dövlətinə təhvil verilir. 2019-cu ilin ilk üç rübü ərzində AÇG-dən SOCAR-a əsasən Səngəçal terminalı, həmçinin "Neft Daşları"ndakı qurğu vasitəsilə gündə orta hesabla 5,7 milyon kubmetrdən çox, ümumilikdə isə 1,6 milyard kubmetr səmt qazı çatdırılıb. Səmt qazı Səngəçaldan SOCAR-a məxsus kəmərlə nəql olunaraq "Azəriqaz" sistemində ötürülür. Hasil edilən səmt qazının qalan hissəsi təzyiqli saxlamaq məqsədilə yenidən kollektorla vurulur.

AÇG yataqlarında "dərın qaz" adlandırılan zəngin ehtiyatlar da mövcuddur. Onların da istismarı nəzərdə tutulur. Azərbaycanın təşəbbüsü və liderliyi ilə yaradılan şəxələndirilmiş ixrac infrastrukturuna isə, ümumiyyətlə, istismarda olan və perspektiv yataqlardan alınan qaz ehtiyatlarımızın işə salınmasına və bundan ölkəmizin yüksək gəlirlər əldə etməsinə imkan verəcək.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

"E-sosial"ın funksionallığı
daha da genişlənilib

Vətəndaşlara onlarla bağlı sosial məlumatlara real vaxt rejimində çıxış və dövlət sosial xidmətlərindən çevik rejimdə yararlanmaq, öz sosial hüquqlarının tominatına nəzarət imkanı verən "e-sosial" internet portalının funksionallığı daha da genişləndirilib.

Bunun üçün portalın "e-Xidmətlər" bölməsində təqdim edilən xidmətlərin sayı artırılıb. Buraya iş axtarışı ilə bağlı müraciət ediləmə xidməti də daxil olub. İndi hər bir şəxs istənilən vaxt portaldə vakansiyalarla tanış ola və əmək bacarıqlarına uyğun iş yerlərinə elektron qaydada göndərsə əldə edə bilər.

Portaldə işgötürənlər üçün də yeni xidmət, yəni yeni və boşalmış iş yerləri (vakansiyalar) barədə məlumatların təqdim edilməsi xidməti də yaradılıb. Həmçinin portala valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar və övladlığagötürmə xidmətləri, avtomatlaşdırılmış pensiya və ya müavinət təyinatı barədə vətəndaşlar tərəfindən məlumatın real vaxt rejimində əldə olunması və s. kimi xidmətlər daxil edilib.

Bunlardan savayı, portaldə geniş əhatəli e-arayış xidmətləri yaradılıb. Burada 15 növdə e-arayış xidməti (iş yerinə dair, əlilliyə dair, müavinət, təqaüd, pensiya, maddi yardım, bərdəfəlik ödəmə, dövlət tərəfindən mənzil, avtomobil, ünvanlı dövlət sosial yardımı ilə təmin olunma və s. barədə e-arayış xidmətləri) təqdim edilir. Yaxın günlərdə bu xidmətlərin sırasının daha da genişləndirilməsi nəzərdə tutulur.

İndiyəqədər portalın "Android" emaliyyat sistemi üçün mobil tətbiqi fəaliyyət göstərirdi. Artıq portalın iOS platforması üçün tətbiqi də istifadəyə verilib ki, bu da vətəndaşların e-sosial internet portalından rahat istifadəsinə və onun daha əlçatan olmasına şərait yaradıb.

Kürdəmirdə "KOB Dostu"
fəaliyyətə başlayıb

Kürdəmir rayonunda İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyindəki Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) "KOB Dostu" fəaliyyəti başlayıb. Bu, ölkə üzrə sayca 21-ci "KOB Dostu"dur.

Bununla əlaqədar KOBİA-nın yerli icra hakimiyyətinin və sahibkarların iştirakı ilə Kürdəmirdə tədbir keçirilmişdir. Tədbirdə çıxış edən KOBİA idarə heyətinin sədri Orxan Məmmədov agentliyin fəaliyyəti, KOB-lara dəstək məqsədilə həyata keçirilən tədbirlər, eləcə də "KOB Dostu"nun bölgələrdə sahibkarlara göstərdiyi xidmətlər barədə məlumat vermiş, sahibkarları "KOB Dostu" ilə fəal əməkdaşlığa dəvət etmişdir. Qeyd olunmuşdur ki, 2020-ci ildə "KOB Dostu" şəkəllərinin genişləndirilməsi tədbirləri davam edəcək, ölkənin daha bir neçə şəhər və rayonunda KOB dostları fəaliyyətə başlayacaqdır.

Kürdəmir Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ceyhan Cəfərov rayonun sosial-iqtisadi inkişafında özal sektorun rolu, rayonda sahibkarlıq fəaliyyəti barədə məlumat vermiş, "KOB Dostu"nun sahibkarları və biznesə yeni başlayanları üçün faydalı dəstək mexanizmi olacağını vurğulamışdır.

5,1 milyondan çox iqtisadi fəal əhalinin
4,9 milyondan çoxu işlə təmin edilmişdir

İlin əvvəlinə olan məlumata əsasən, ölkədə 5 milyon 190,1 min nəfər iqtisadi fəal əhali qeydə alınmış və onlardan 4 milyon 938,5 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsinin bu barədə yaydığı xəbərdə daha sonra bildirilir ki, 2019-cu il dekabrın 1-i vəziyyətinə Azərbaycanda müzdli işləyənlərin sayı 1 milyon 644,3 min, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 914,9 min, qeyri-dövlət sektorunda 729,4 min nəfər olmuşdur. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 35,1 min, qeyri-neft-qaz sektorunda isə 1 milyon 609,2 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda müzdli çalışan işçilərin 24,2 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,6 faizi tikintidə, 7,5 faizi emal sənayesində, 3,3 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və baliqçılıqda, 2,1 faizi mədənçixarmada, 1,9 faizi elektrik enerjisi, qaz

və buxar istehsalı bölgüşdürülməsi və təchizatı, 1,8 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məşğul olmuşlar.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 20,4 faizi təhsil, 17,7 faizi ticarət, nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,2 faizi səhiyyə və sosial xidmətlər, 6,9 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,5 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 4,2 faizi inzibati və yardımçı xidmətlər, 3,4 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,3 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, hər biri 1,7 faiz olan informasiya və rabitə, maliyyə və siqorta, turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 1 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar emaliyyat sahələrində çalışmışlar.

Məlumatda o da bildirilir ki, cari il yanvarın 1-nə olan vəziyyətə görə, məşğulluq xidməti orqanlarında qeydiyyatda alınmış işsiz şəxslərin sayı 81,3 min nəfər, işsizlikdən siqorta ödənişinin orta məbləği isə 276,4 manat olmuşdur.

Keçən il dövlət büdcəsinin gəlirləri
24,1 milyard manatdan çox olmuşdur

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, keçən ilin yanvar-noyabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,3 faiz artaraq 21 milyard 259,6 milyon manata çatmışdır.

Bu dövrdə büdcədən 20 milyard 175,3 milyon manat (əvvəlki ilin eyni dövründəkindən 2,6 faiz çox) vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 1 milyard 84,3 milyon manatlıq (ÜDM-in 1,5 faizi qədər) profisit yaranmışdır.

Məlumatda bildirilir ki, sözügedən dövrdə daxilolmaların 21,90 faizi əlavə dəyər, 11,27 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergiləri, 5,60 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 3,90 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi,

3,84 faizi aksizlər, 1,56 faizi sadələşdirilmiş vergi, 2,22 faizi vergilərin digər növləri, 49,71 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Bu dövrdə büdcə vəsaitlərinin 31,47 faizi iqtisadiyyatın inkişafı və tənzimlənməsinin, 13,10 faizi təhsil və səhiyyənin, 10,59 faizi sosial müdafiə və sosial təminat sahələrində, 44,84 faizi digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən isə, 2019-cu ildə dövlət büdcəsinin gəlirləri 24 milyard 199,6 milyon, xərcləri 24 milyard 404,8 milyon manat olmuş, büdcənin icrasında 205,2 milyon manatlıq (ÜDM-in 0,3 faizi qədər) kesir yaranmışdır.

"Azərpambıq ASK"
30,5 min hektarda pambıq əkəcək

"Azərbaycan Sənaye Korporasiyası" ASC-nin nəzdindəki "Azərpambıq ASK" MMC keçən il ölkənin 15 rayonunda 29 min hektarda pambıq əkməmişdir.

Bunun 1516 hektarı MMC-nin Biləsuvar rayonunda yerləşən Təcrübə Sınaq Təsərrüfatında, 27 min 484 hektarı isə fermerlərlə bağlanmış müqavilələr əsasında ekilməmişdir. Həmin sahələrdən ümumilikdə 80,5 min ton xam pambıq tedarük olunmuşdur. Hər hektardan orta məhsuldarlıq 27,8 sentner təşkil etmişdir. Hazırda Pambıq Emalı zavodlarında xam pambığın emalı prosesi gedir.

2020-ci təsərrüfat ilində isə MMC 30,5 min hektarda pambıq əkməyi, həmin sahələrdən 91,5 min ton məhsul tedarük etməyi və məhsuldarlığı 30 sentnerə yüksəltməyi planlaşdırır.

Mədəniyyət naziri BMT-nin İnkişaf Proqramının Azərbaycanadakı rezident nümayəndəsi ilə görüşüb

Yanvarın 28-də Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev və BMT-nin İnkişaf Proqramının Azərbaycanadakı rezident nümayəndəsi Alessandro Frakassetti arasında görüş keçirilib.

Bildirilib ki, layihənin əsas məqsədi təlimlər vasitəsilə müxtəlif formalarda olan yeni həll yollarını sınaqdan keçirmək və icra müddətini sürətləndirməkdir.

Əbülfəs Qarayev ölkəmizdə yaradıcı mədəniyyət sənayesinin inkişafı sahəsində həyata keçirilən layihələr barədə Alessandro Frakassettiyə məlumat verib.

Azərbaycanda yeni inkişaf mərhələsində olan kreativ mədəniyyət sənayesi sahəsində böyük potensialın olduğunu vurğulayan nazir bu istiqamətdə görülən işlərdə birgə əməkdaşlığın önəmindən bəhs edib.

Sonra 2020-ci ildə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan layihələr barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüş zamanı təlimlər, yaradıcı sənayələr və digər sahələrdə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib. Həmçinin BMT-nin İnkişaf Proqramının innovasiyalara dəstək üçün yeni təşəbbüsü olan "Accelerator Lab" layihəsi barəsində söhbət açılıb.

Dövlətin və xalqın mənafeyini layiqincə təmin edən müstəqil siyasət

Əvvəli 1-ci səh.

Ermenistan hakimiyyətinin daxili həyata hesablanmış addımları da xarici siyasi mərkəzlərdə qiymətləndirilir. Bu xarımdan özünün milli maraqlarını müstəqil şəkildə təmin edə bilməyən bələdçilərin beynəlxalq münasibətlərdəki mövqeyi ayrı-ayrı dövlətlər və təşkilatlar üçün ümumiyyətlə maraqlı deyil. Ona görə də belə dövlətlər beynəlxalq nüfuzdan məhrumdurlar.

Söz və nüfuz sahibi

Yuxarıda qeyd edilənlərin kontekstindən yanaşaraq deyə bilərik ki, yerləşdiyi regionun lider dövləti olan Azərbaycanın həm də beynəlxalq birlikdəki yerini möhkəmləndirməsi, söz və nüfuz sahibinə çevrilməsi dünya miqyasında qəbul edilən reallıqdır. Bu reallığı təsdiq edən bir çox amillər sadalamaq mümkündür ki, bunlardan ən başlıcası Azərbaycanın yeritdiyi müstəqil siyasətdir. Bununla bağlı kifayət qədər və beynəlxalq səviyyədə öz təsdiqini və dəstəyini tapmış faktlar ortaya qoymaq mümkündür. Məsələn, bir neçə il əvvəl Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasının üzvü seçilib və bu qurumda iki illik fəaliyyəti dövründə öz missiyasını və vəzifələrini uğurla yerinə yetirib. Respublikamız həm də dünyanın əsas güc mərkəzləri ilə müstəqil siyasət həyata keçirir, həm NATO, həm də KTMT-nin regionda maraqlarının uzlaşmasına hərtərəfli dəstək verir. Ordumuzun bölmələri dünyada sülhyaratma prosesində fəal iştirak edir, səmərəli təkil və təşəbbüslərə çıxış edir, öz praktiki fəaliyyəti ilə sülhün və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsinə dəyərli töhfələr verir.

Zəngin təbii resurslara malik olan ölkəmizin enerji siyasəti bütün bölgənin inkişafına və rifahına xidmət edir. Bununla bərabər Azərbaycan regionun və Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə əsas dövlətlərdən biridir. Digər tərəfdən respublikamız mühüm nəqliyyat-kommunikasiya dəhlizlərinin yaradılması prosesinin əsas təşəbbüskarı və aparıcı iştirakçılarından

birdir. Azərbaycanın həyata keçirdiyi siyasət regionda və daha böyük coğrafiyada iqtisadi-ticarət əlaqələrinin inkişaf etdirilməsinə və bütün ölkələrin bu inkişafdan faydalanmasına yönəlib. Rəsmi Bakı regional konfliktlər, qarşıdurmaları, gərginliyi aradan qaldırılmasında fəal rol oynayır, barışdırıcı missiya həyata keçirir.

Bu mənada hazırkı reallıqlar, Azərbaycanın global miqyasda nail olduğu uğurlar ölkəmizin həyata keçirdiyi siyasətin dünyanın güc mərkəzləri və böyük ölkələri tərəfindən hörmətlə qarşılanması və qəbul edilməsinin əyani təsdiqidir. Bu gün Azərbaycanın istər ABŞ, istər Rusiya ilə sıx tərəfdaşlığa söykənən münasibətləri var. Rəsmi Bakı bu dövlətlərin hər biri ilə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq və strateji tərəfdaşlıq əlaqələrini daim inkişaf etdirir.

Beləliklə, "Strateji baxış: Avrasiya" mövzusunda panel iclasında moderatordan "Avrasiyada indi böyük qüvvələr yerləşib, bir tərəfdən Rusiya, o biri tərəfdən Çin. Azərbaycanın Prezidenti kimi Siz birinci növbədə kimə zəng edərsiniz - Moskva, yoxsa Pekin?" sualına Prezident İlham Əliyev "Bakıya" cavabı Azərbaycanın müstəqil, heç kimdən asılı olmayan, milli maraqların hər şeydən uca tutulduğu siyasət yürütdüyünü bütün mahiyyəti ilə beynəlxalq ictimaiyyəte çatdırıb.

"Bəli, bizim qonşularımıza münasibətdə siyasətimiz məhrəmdir, lakin, eyni zamanda, milli maraqlarımız həmişə birinci yerdədir" deyə İlham Əliyev cavabı Azərbaycanın tamamilə müstəqil siyasət kursu yürütdüyünü, özümlü milli maraqlarını uğurla qoruduğunu təsdiq edir. Bu mənada Prezident İlham Əliyev Davos səfəri, keçirdiyi görüşlər və açıqlamaları Azərbaycanın həyata keçirdiyi müstəqil siyasəti, eyni zamanda bu siyasətin mahiyyətini və keyfiyyətini bütün dünyaya nümayiş etdirdi.

Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

heç kimdən asılı deyilik

Beləliklə, "Strateji baxış: Avrasiya" mövzusunda panel iclasında moderatordan "Avrasiyada indi böyük qüvvələr yerləşib, bir tərəfdən Rusiya, o biri tərəfdən Çin. Azərbaycanın Prezidenti kimi Siz birinci növbədə kimə zəng edərsiniz - Moskva, yoxsa Pekin?" sualına Prezident İlham Əliyev "Bakıya" cavabı Azərbaycanın müstəqil, heç kimdən asılı olmayan, milli maraqların hər şeydən uca tutulduğu siyasət yürütdüyünü bütün mahiyyəti ilə beynəlxalq ictimaiyyəte çatdırıb.

"Bəli, bizim qonşularımıza münasibətdə siyasətimiz məhrəmdir, lakin, eyni zamanda, milli maraqlarımız həmişə birinci yerdədir" deyə İlham Əliyev cavabı Azərbaycanın tamamilə müstəqil siyasət kursu yürütdüyünü, özümlü milli maraqlarını uğurla qoruduğunu təsdiq edir. Bu mənada Prezident İlham Əliyev Davos səfəri, keçirdiyi görüşlər və açıqlamaları Azərbaycanın həyata keçirdiyi müstəqil siyasəti, eyni zamanda bu siyasətin mahiyyətini və keyfiyyətini bütün dünyaya nümayiş etdirdi.

Bu gün dünyəvi nizamı, beynəlxalq münasibətlərdəki situasiyalara elədir ki, hər bir dövlət nəinki müstəqil xarici siyasət yeritməyə, hətta öz maraqlarını qorumağa qadir olmalıdır. Azərbaycanın bugünkü inkişaf templəri, dünya birliyindəki yeri və nüfuzu, beynəlxalq münasibətlər sistemindəki mövqeyi ölkəmizin tam müstəqil xarici siyasət yürütdüyünü, özümlü milli maraqlarını uğurla qoruduğunu təsdiq edir. Bu mənada Prezident İlham Əliyev Davos səfəri, keçirdiyi görüşlər və açıqlamaları Azərbaycanın həyata keçirdiyi müstəqil siyasəti, eyni zamanda bu siyasətin mahiyyətini və keyfiyyətini bütün dünyaya nümayiş etdirdi.

Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

Səhiyyə naziri Azərbaycanda koronavirusa qarşı profilaktik tədbirlərin gücləndirilməsi ilə bağlı əmr imzalayıb

Azərbaycanın Səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyev "Yeni 2019-nCoV koronavirus xəstəliyinə qarşı profilaktik tədbirlərin gücləndirilməsi barədə" əmr imzalayıb.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, əmr respublikada yeni koronavirus xəstəliyinə qarşı profilaktik tədbirlərin gücləndirilməsi məqsədilə imzalanıb.

Sənədə tibb müəssisələrində sanitariya-gigiyena, əkspeidməli rejimlərin tələblərinin yerinə yetirilməsi və dezinfeksiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi üçün koronavirus xəstəliyinə qarşı profilaktik tədbirlərin gücləndirilməsi məqsədilə imzalanıb.

Sənədə tibb müəssisələrində sanitariya-gigiyena, əkspeidməli rejimlərin tələblərinin yerinə yetirilməsi və dezinfeksiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi üçün koronavirus xəstəliyinə qarşı profilaktik tədbirlərin gücləndirilməsi məqsədilə imzalanıb.

pitalizasiyası üçün xüsusi palataların ayrılması və təchiz olunmasının təmin edilməsi üçün müvafiq tapşırıqlar verilib.

Həmçinin zəruri hallarda tibb müəssisələrində məhdudlaşdırıcı rejim tətbiq edilməsi, tibb personalının fərdi müəssisələrə vəsaitlərdən (maskalardan) istifadəsinin təmin olunması, dərman preparatlarının, dezinfeksiyaedici maddələrin, həmçinin tibb personalı üçün fərdi mühafizə vasitələrinin ehtiyatının yaradılması əmrə də əksini tapıb.

Eyni zamanda, əmrə də əksini tapıb. Eyni zamanda, əmrə də əksini tapıb. Eyni zamanda, əmrə də əksini tapıb.

hidənin aparılmasında Dövlət Gömrük Komitəsinin və Səhiyyə Nazirliyinin müəssisələrinin qarşılıqlı fəaliyyətinin təmin olunması da öz əksini tapıb.

Qeyd edək ki, Dünya Səhiyyə Təşkilatının məlumatına əsasən 2019-cu ilin dekabr ayında ilk dəfə olaraq Çin Yuhən şəhərində namulmənşəli pnevmoniyanın törədici kimi yeni 2019-nCoV koronavirus aşkar edilib və onun törətdiyi xəstəliyin qeydiyyətlə başlanılıb.

2020-ci ilin yanvar ayında xəstəliyin Çində alovlanması və artıq Tailand, Cənubi Koreya, Yaponiya və digər bir sıra ölkələrdə də yayılması halı davam edir.

Yanvarın 28-də IDEA İctimai Birliyinin təmirə ehtiyacı olan həyətlərin abadlaşdırılmasına yönəlmis "Bizim həyat" layihəsi çərçivəsində yenilənən növbəti həyat sakinlərinin istifadəsinə verilib.

Abadlaşdırılan növbəti həyətdə ailə və sağlamliq imkanları məhdud olan insanları rahat hərəkətə nəzərə alın, bütün yaş qrupları üzrə uşaqların inkişafı üçün əlverişli şəraitin yaradılması,

gənclərin asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsi və onlarda sistematik idmanla məşğulolma refleksinin yaradılması məqsədilə müxtəlif

idman qurğuları, şahmat meydançası, velosiped yolu, uşaq meydançası salınıb. Eyni zamanda, ərazidə 2 söhbətqah inşa edilib, otu

Elm xadimləri

Azərbaycanda landsaft planlaşdırılmasının banisi

Görkəmli elm xadimi, AMEA-nın akademik H.Ə.Əliyev adına Coğrafiya İnstitutunun direktoru, akademik Ramiz Məmmədovun yüksək analitik təfəkkürü, təşkilatçılıq istedadı, yeniliklərə olan hədsiz marağı onun coğrafiya elmi, o cümlədən Xəzər dənizinin tədqiqi sahəsində kifayət qədər sanballı və dəyərli elmi nəticələrin əldə etməsinə imkan vermişdir. Bu cəhətdən R.Məmmədovun landsaft planlaşdırılması istiqamətində aparılan elmi-tədqiqat işlərinin Azərbaycanda coğrafiya elminin nazəri və praktiki əhəmiyyətinin artmasında rolu böyük olmuşdur.

Landsaft planlaşdırılması ərazinin ekoloji tarazlığının mühafizə edilməsi əsasında torpaqlardan istifadənin mümkün qədər balanslaşdırılması, inteqrasiya edilmiş tövsiyələr sisteminin hazırlanmasıdır. Bu çətin və məsuliyyətli tədbirlər sisteminin hazırlanması mövcud coğrafi informasiya sistemləri bazasına əsaslanaraq insanları sağlamlıq və məhsuldar həyat fəaliyyətinə xidmət etməli və ərazi vahidinin davamlı inkişafının təminatçısı olmalıdır.

Görkəmli alimin landsaft planlaşdırılmasına aid ilk kitabı "Azərbaycanda landsaft planlaşdırılması (ilk təcrübə və təbii)" (Tbilisi, 2008) adlandı. Kitab ədədində ətraf mühitin optimallaşdırılmasına aid kifayət qədər sanballı elmi-tədqiqat işləri həyata keçirilmişdir. Lakin optimallaşdırma əsasən insan tərəfindən dəyişdirilmiş və ya yenidən qurulmuş landsaflar üçün tətbiq edilirdi. Landsaft planlaşdırılması isə əsasən landsafların təbii əsasına istinad etməklə həyata keçirilir. Bu mənada landsaft planlaşdırılması optimallaşdırmanın nəzəri metodoloji yanaşma baxımından fərqlənirdi. Hər bir landsaft orijinal və təkrarlanmazdır. Bu mənada landsaft planlaşdırılması aparılarkən Azərbaycan landsaflarının özünəməxsus xüsusiyyətləri, o cümlədən onlar üçün səciyyəvi olan ekoloji və sosial-iqtisadi problemlər də nəzərə alınmalıdır. Akademik Avropada istifadə olunan landsaft planlaşdırılması təcrübəsini Azərbaycan ərazisinə uyğunlaşdıraraq tətbiq etmişdir.

R.Məmmədov landsaft planlaşdırılmasını izah edərkən "nedir" və "nəyi öyrənir" suallarını çox qabarıq şəkildə ömür çıxarıb və bunlara sanballı və aydın cavablar verib: birinci, ətraf mühitin və komplekslərin müasir vəziyyəti, əhəmiyyəti və həssaslığı haqqında informasiyanın sistemləşdirilməsi və təhlili; ikinci, ərazinin geosiyasi vəziyyətinin, torpaqlardan istifadənin perspektivləri və beynəlxalq standartlara uyğun olaraq qoyulmuş tələblərə adaptasiyanın qiymətləndirilməsi; üçüncü, idarəetmənin ayrı-ayrı səviyyələrində qərarlar qəbul edən təşkilatları və siyasətçiləri birləşdirən vasitələr; dördüncü, proseslərin ictimaiyyətin geniş şəkildə cəlb olunmasını təmin edən və əldə olunmuş məlumatların əlçatanlığına şərait yaradır; beşinci, resurslardan və təbii komplekslərdən istifadənin optimal variantının tapılmasına imkan yaradır; altıncı, investora layihələr qoyulmuş tələbləri nəzərə almağa, onun icrasının məqsəduyğunluğu barədə düzgün və vaxtında qərar qəbul etməyə imkan yaratmaqla regiona investisiya marağının artmasına kömək edir. Müəllif tərəfindən ümumiləşdirilmiş və sirlənməyə məruz olmayan landsaft planlaşdırılmasının mahiyyətini kifayət qədər dəqiqliklə izah edir.

Bir sıra ölkələrdə landsaft planlaşdırılması təbii-iqtisadi qiymətləndirmənin aparılması ilə müəyyən edilmişdir. Yüksək iqtisadi səmərəliliyə və ekoloji cəhətdən təhlükəsizliyə çatmaq üçün təbii-təsərrüfat sistemlərinin inkişaf etdirilməsi əsasən texnologiya metod və texnologiyaların tətbiqi daha çox vəsait tələb etsə də, lazımı nəticəni əldə etmək çətin olur. Məhz buna görə də bəzi ölkələrdə insanların təsərrüfat fəaliyyətinə, xüsusilə təbii qorunmasına əsaslanan landsaft-ekoloji ərazi planlaşdırılmasına geniş yer verilib.

Akademik R.Məmmədov landsaft planlaşdırılmasının nəzəri və metodoloji məsələlərini izah edərkən onun həyata keçirilməsini yeddi mərhələyə ayırır: 1. problemin aydınlaşdırılması; 2. təsvir və qiymətləndirmə; 3. məqsədlilik konsepsiyası; 4. fəaliyyət proqramı; 5. plan; 6. reallaşdırma; 7. nəticələrin qiymətləndirilməsi və dəqiqləşdirilməsi. Bu mərhələlərin həyata keçirilməsi zamanı istifadə olunan üsulların sistemli şəkildə göstərilməsi planlaşdırma iştirakçıların işini xeyli asanlaşdırır.

Landsaft planlaşdırılmasının məzmunu metodları və mərhələləri zaman-məkan münasibətlərindən asılı olaraq daim dəyişir və yeniləşmə tələb edir. Cəmiyyətlə təbii təbiət arasındakı münasibətlərin strukturu mürəkkəbləşdikcə ekoloji problemlərin həlli də yeni elmi yanaşmalar tələb edir.

Ramiz Məmmədovun landsaft planlaşdırılmasına marağı 2003-cü ildə Qafqaz ölkələrində landsaft planlaşdırılması üzrə mütəxəssislər hazırlamaq məqsədi ilə Almaniya Federal Təbii Mühafizə İdarəsinin həyata keçirdiyi silsilə tədbirlərlə bağlı olmuşdur. Bu tədbirlərdə Azərbaycanın da xeyli mütəxəssislər iştirak etmişdir. Lakin onların içindən Ramiz müəllim landsaft planlaşdırılmasının mahiyyətini dərk etmiş və bu yeni istiqamətin Azərbaycan üçün vacib olduğunu qəbul etmişdir. Məhz bunun nəticəsidir ki, hazırda Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik H.Ə.Əliyev adına Coğrafiya İnstitutunda eyni adı şöbə fəaliyyət göstərir.

Almaniya Federal Təbii Mühafizə İdarəsi tərəfindən Almaniya (Drezden, 2004) və Cənubi Qafqazda (Tbilisidə) layihə iştirakçıları və həmin ölkələrin Ekologiya nazirlikləri əməkdaşları üçün treninqlər təşkil olunur. Daha sonra tərafların hər birinə öz ölkələrində layihəni həyata keçirmək üçün model ərazinin seçilməsi və müvafiq nazirliklə razılaşdırılması təklif olunur.

Yuxarıda yadlanılan və Almaniyanın Federal Təbii Mühafizə İdarəsinin təklifi nəzərə alaraq Ramiz müəllim Azərbaycanın landsaft planlaşdırılması aparılmaq üçün Şirvan Milli Parkı və onun ətraf zonasını seçmişdir. Model ərazinin seçimi Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə razılaşdırılmışdır.

Landsaft planlaşdırılmasının obyektini Şirvan Milli Parkı və onun ətraf zonasının seçilməsi ərazinin xüsusi təbii, heyvanlar aləminin mühafizəsinin zəruriliyi (ceyranlar, kəçəri quşlar və s.) və burada təbii və antropogen konfliktlərin mövcudluğu ilə əlaqədardır. Axırıncı landsaft planlaşdırılmasının vasitələrini tətbiq etməklə həll etmək nəzərdə tutulur.

Landsaft planlaşdırılmasının Azərbaycanın birinci dəfə aparıldığından torpaqdan istifadəni və təbii mühafizəni nizamlayan bəzi hüquqi məqamları təhlil etmək və onları dövlət, nazirlik və inzibati rayonlar səviyyəsində razılaşdırma zərurəti yaranmışdır.

Aparılmış kompleks tədqiqatlar, tərtib olunmuş cədvəllər və xəritələr öz bəhrəsini vermişdir. Bunların əsasında Ramiz Məmmədov Şirvan Milli Parkı üçün inteqrasiya olunmuş tədbirlər sistemi hazırlamışdır.

Zəngin fauna və flora növlərinin əhəmiyyətini nəzərə almaqla Şirvan Milli Parkı və onun ətraf ərazilərində aparılmış landsaft planlaşdırılması regionun davamlı və balanslaşdırılmış inkişafını təmin etmək üçün onu *bioregion* kimi elan etməyin münasib olduğu elmi cəhətdən əsaslandırılmışdır.

Bu kontekstdə, ərazinin iqtisadi dirçəlişinə və Milli Parkın səmərəli fəaliyyətinə mənfi təsirləri azaltmaq məqsədilə ən yaxşı konsepsiyaya və vasitə kimi *biosfer rezervatının* yaradılması irəli sürülmüşdür. Biosfer rezervatını yaratmaq isə yalnız qorunan təbii komplekslərlə insanla-

rın həyat fəaliyyəti sahələri arasında əmələ gəlmiş konfliktləri elmi-praktiki cəhətdən balanslaşdırılmış şəkildə həll etdikdən sonra mümkündür. Bu məsələ də tədqiqatçı alim tərəfindən hərtərəfli öyrənilmədən sonra həll edilmişdir və bu ilk dəfə tərtib olunmuş irimiqyaslı (1:25 000) "Konfliktlər" xəritəsinə öz əksini tapmışdır.

Sonralar Ramiz müəllim landsaft planlaşdırılmasına aid tədqiqatlarını Samur-Yalama Milli Parkında davam etdirmişdir. Bildiyimiz kimi, 2015-ci ildə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə yaradılan Samur-Yalama MP 12500 ha ərazini əhatə etməklə buraya yeddi bələdiyyənin ərazisinə aid edilən yaşayış məntəqələri, əkin və otlaq sahələri, o cümlədən çoxsaylı nizamsız yaradılmış turizm obyektləri və s. daxildir. Ona görə də yaradılacaq milli parkın və bələdiyyələrin sərhədləri dəqiq müəyyənləşdirilməli, konfliktli şəraitin həlli və bu milli parkların ərazilərinin yerli əhali tərəfindən əsaslı şəkildə istifadəsi üçün sərhədləri yenidən baxılmalı və funksional zonalaşdırma dəyişiklikləri aparılmalıdır. Bu zaman mövcud hüquqi aktlar və ekoloji yönümlü landsaft planlaşdırılmasının imkan verdiyi vasitələri nəzərə almaq zəruri sayılırdı.

İstənilən xüsusi mühafizə olunan ərazi təşkil edildikdə əsas məqsədlər təbii mühafizə olmaqla yanaşı, həm də bu ərazinin davamlı inkişafının təşkili. Ona görə də milli parklar yaranmadan əvvəl mövcud təbii və sosial iqtisadi şərait öyrənilmiş qiymətləndirilməlidir. Daha sonra hər bir təbii komponentin sosial-iqtisadi potensialı araşdırılır və onlar arasında ümumi struktur əlaqələr qurulmaqla xəritələr tərtib edilir. Nəhayət bütün bunların hamısının mövcud və dəyişə biləcək sosial-iqtisadi şəraitlə gələcəkdə necə uzlaşması qiymətləndirilir. Təbii ki, belə araşdırmalar ictimaiyyətin aktiv və interaktiv iştirakı ilə aparılır. Ramiz müəllimin təbii mühafizə, landsaft planlaşdırılması təbii mühafizəni təmin etməklə yanaşı, ərazi təbii mühafizəsi baxımından onları ortaq məxrəcə gətirən, konfliktli həll edən və razılaşdırılmış fəaliyyət və tədbirlər planı işləyən kommunikativ bir prosedür. Bu tədqiqatların sonu Ramiz müəllimin landsaft planlaşdırılmasına həsr olunmuş ikinci kitabı 2016-cı ildə işıq üzünə gördü (Landsaft planlaşdırılması: mahiyyət və tətbiqi, Bakı, 2016). Kitab bu dəfə də tədqiqatçılar, magistrilər, bakalavrlar və geniş oxucu kütləsi tərəfindən rəğbətə qarşılandı.

Akademik tədqiqat sahələrindən biri də Azərbaycan təbii vəziyyəti aktuallığını yüksək qiymətləndirir və hazırda planetimiz üçün global məsələyə çevrilmiş səhrələşmə problemidir. Bu problemə əldə Ramiz müəllimin kifayət qədər elmi dəyərə malik həm ölkə, həm də ölkədən xaricdə məqalələri dərc olunmuşdur. O, əsərlərində səhrələşmənin nəzəri-metodoloji problemlərini, dünyada öyrənilmə səviyyəsini mənfi ardıcılıqla təhlil etməklə elmi ümumiləşdirmələr aparmışdır. Azərbaycanın təbii-coğrafi xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq yerli şəraitə uyğun ilk dəfə səhrələşmə meyarlarını və indikatorlarını müəyyən etmişdir. Onun Xəzər dənizinin sahilyolu ərazilərində təbii mühafizəni təmin edən "Səhrələşmə dərəcələri" xəritəsi respublikamızda aparılan meliorativ tədbirlər üçün əsas vasitəyə çevrilmişdir.

Alimin son uğurlu tədqiqatlarından biri də ilk dəfə hazırladığı "Azərbaycanın ekoloji risk xəritəsi"dır. Xəritənin hazırlanmasında respublika ərazisində müşahidə edilən əsas təbii-tenoxgen mənbəli təhlükələri nəzərə alınmaqla, peyk təsvirlərindən və uzunmüddətli çöl tədqiqat materiallarından geniş istifadə edilmişdir. Belə xəritələr Azərbaycanı sürətlə həyata keçirilən tikinti işlərinin, infrastruktur layihələrinin, əhali məskunlaşmasının ekoloji təhlükəsizliyinin təminatı üçün elmi mənbə rolunu oynayır.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət mükafatı laureatı akademik Ramiz Məmmədov bu gün də elm adamların dünyanı sonu görünməyən gözəllikləri arasında tədqiqatlarını həvəslə davam etdirir, Azərbaycan təbii mühafizəni və Xəzər dənizinin öyrənilməsinə əvəzsiz töhfələr verir.

İbrahim QULİYEV,
AMEA-nın birinci vitse-prezidenti, akademik

Yasamalda "Bizim həyat" layihəsi çərçivəsində abadlaşdırılan növbəti həyat sakinlərinin istifadəsinə verilib

Yanvarın 28-də IDEA İctimai Birliyinin təmirə ehtiyacı olan həyətlərin abadlaşdırılmasına yönəlmis "Bizim həyat" layihəsi çərçivəsində yenilənən növbəti həyat sakinlərinin istifadəsinə verilib.

Abadlaşdırılan növbəti həyətdə ailə və sağlamliq imkanları məhdud olan insanları rahat hərəkətə nəzərə alın, bütün yaş qrupları üzrə uşaqların inkişafı üçün əlverişli şəraitin yaradılması,

gənclərin asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsi və onlarda sistematik idmanla məşğulolma refleksinin yaradılması məqsədilə müxtəlif

idman qurğuları, şahmat meydançası, velosiped yolu, uşaq meydançası salınıb. Eyni zamanda, ərazidə 2 söhbətqah inşa edilib, otu

Həyətin ərazisindəki mövcud yaşlıların bərpası ilə yanaşı, əlavə olaraq 30 ədəd ağac və kollar əkilib, 500 kvadratmetr ərazidə yaşılıq zolağı salınıb. Həmçinin sakinlərin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə ərazidə müşahidə kameraları quraşdırılıb.

Mədəniyyət

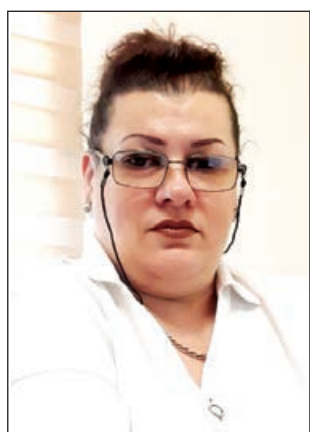

• Xoreografiya

Uşaqların ətraf ələmi dərk etməsində, klassik musiqi zövqünün formalaşmasında uşaq balet tamaşalarının rolu dənizdir. Böyük təkamül və inkişaf yolu keçən balet sənəti olduqca çətin, incə, zərif hərəkətlər, plastika tələb edən bir sənətdir. Baletdə hadisələri musiqinin müşayiəti ilə sözlər deyil, hərəkətlər, jestlər, rəqs elementləri deyir. İdeya, bədii fikir, hadisə rəqs elementləri ilə ifadə edilir.

Səhnə yeni uşaq balet əsərlərinin yolunu gözləyir

"Qız qalası" ilə növbəti Azərbaycan, hətta Orta və Yaxın Şərqdə baletin ilk nümunəsini yaratmış klassik bəstəkar, dirijor, librettocu Xalq artisti Əfrasiyab Bədəlbəyli həmçinin Azərbaycan musiqisi tarixində uşaqlara həsr edilmiş ilk milli balet əsərinin müəllifidir. Bəstəkar 1939-cu ildə Bakı Xoreografiya Məktəbinin buraxılış münasibətilə uşaqlar üçün birpərdəli "Tərli" baletini yazır. Balet Azərbaycanın ilk balerinası Qəmər Almaszadənin quruluşunda xoreoqraf məkəbin məzunlarının iştirakı ilə 1939-cu ildə tamaşaçılara təqdim olunur. Əsərin süjet xəttini balaca qızın yuxuda onun qorxulu, əcaib vəziyyətlər təqdim olunan təqib olunan təşkil edir. Xeyir və Şər qüvvələri savaşının sonunda həmişə Xeyir qələbə çaldığı kimi, burada da cəsəretili oğlan qəlib gələrkə qızı xilas edir.

"Qızıl açar" baletinin librettosunu görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Ə. Bədəlbəyli yazmış və əsər 1957-ci ildə M.F. Axundov adına Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrının səhnəsində tamaşaya qoyulmuşdur. Qeyd edək ki, gənc tamaşaçılar üçün nəzərdə tutulmuş bu dördpərdəli balet əsəri Azərbaycan səhnəsində ilk dəfə tamaşaya qoyulmuş birinci uşaq baletidir ki, günümüzdə qədər onilliklər boyu opera-balet səhnəsində nümayiş etdirilir.

Azərbaycan musiqisində uşaq melodik səhnə əsərləri ötən əsrin 60-cı illərində öz çiçəklənmə dövrünü yaşayır. Məhz həmin illərdə opera-təmsil, radio-opera, opera-balet, eləcə də uşaq opera-nağılları, uşaq baletləri yazılmışdır. Bu bəpəkdə əsərlərin yazılması sonrakı illərdə davam etdirilmişdir. 1961-ci ildə bəstəkar İbrahim Məmmədov uşaqlar üçün eyniadlı təmsil

əsinə "Tülkü və Alabaş" opera-baletini yazmışdır. Əsərin premyerası 1964-cü ildə keçirilmişdir. Əsərdə vokal və xoreografiya nümunələri bir-birini mahir şəkildə tamamlayır. Bu üçpərdəli opera-baletin librettosunu yazdığı Soltan Dadaşov yazmışdır. "Tülkü və Alabaş" opera-baletində personajların müxtəlif heyvanların surətlərində ifadə edilmiş uşaqlar tərəfindən böyük maraqla qarşılanmışdır.

Növbəti illərdə bu səhnənin intensiv inkişafı yeni uşaq balet əsərlərinin meydana çıxmasına zəmin yaratmışdır.

Bəstəkar Əşrəf Abbasovun yaradıcılığının zirvəsində uşaqlar üçün yazdığı "Qaraca qız" baletidir. Bu, uşaqlar üçün yazılmış ilk irihəcmli səhnə əsəridir. 1965-ci ildə Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrının səhnəsində tamaşaya qoyulan əsər yazığı Süleyman Sani Axundovun "Qorxulu nağılları" əsasında yazılmışdır. Baletinin libretto müəllifi və tamaşanın ilk dirijoru Ə. Bədəlbəyli olmuşdur.

"Qaraca qız" klassik balet ənənələrinin ən gözəl nümunələrindən biridir. Bəstəkar burada Azərbaycan xalqına məxsus milli keyfiyyətləri musiqi dili ilə məharətlə və bilməmişsə, bəstəməyər Q. Almaszadə də öz növbəsində bir xoreoqraf kimi əsərə yüksək bədii zövqlə quruluş verməyə nail olmuşdur.

"Qaraca qız" baletini 1969-cu ildə Parisdə "San Elize" teatrının səhnəsində beynəlxalq rəqs festivalı zamanı nümayiş etdirilmiş və Azərbaycan balet artistləri Paris Rəqs Akademiyasının diplomuna layiq görülmüşlər.

Son illər Opera və Balet Teatrının səhnəsində tamaşaya qoyulan Azərbaycan bəstəkarlarının uşaq balet əsərləri sırasında Oqtay Zülfüqarovun

"Əlibaba və qırx quldur" baletini özünəməxsus yer tutur. Balet 1990-cı ildə yazılmışdır və librettosu da bəstəkarın özünə məxsusdur.

Sonrakı illərdə Oqtay Zülfüqarov "Məlikməmməd" xalq nağılı əsasında ikipərdəli "Səhrli alma" baletinin də libretto müəllifidir.

Azərbaycan bəstəkarları uşaqlara həsr etdikləri balet əsərlərində milli xoreografiya ilə klassik balet ənənələrinin dramatikliyini, obrazların psixoloji səciyyəsinə parlaq harmonik ahəng və təmbr rəngarəngliyi ilə xalq musiqisinin intonasiyalarından istifadə etməklə klassik balet ənənələrinin ən gözəl nümunələrini yaratmağa nail olmuşlar. Onlar bu səhnə əsərləri ilə yalnız uşaqlar deyil, böyükləri də sevindirməyi bacarmışlar.

Bəstəkar Tofiq Bakıxanovun Nizami Gəncəvinin "Xəmsə"si əsasında yazdığı "Xeyir və Şər" adlı birpərdəli, üçşəkizli baletini də Azərbaycan şairi Nizaminin 850 illiyinə həsr olunmuş müsabiqədə mükafata layiq görülmüşdür. Baletinin libretto müəllifi Rəşid Əhmədovdur. Xoreoqraf isə Xalq artisti Tamilla Şirəliyevadır. Əsərin iştirakçıları olan mərhəmətli Xeyir, qəzəbli Şər, qızlar, qarşar, simvolik güllər baletinin dramaturji qütblərini təşkil edir.

Hazırda Akademik Opera və Balet Teatrının səhnəsində uşaqlar üçün Azərbaycan bəstəkarları tərəfindən yazılmış milli balet əsərləri səhnəyə qoyulur. Lakin o əsərlər əsasən 20-25 il və daha öncələr yazılmış musiqi nümunələridir.

Son illər uşaqlara həsr edilmiş irihəcmli musiqi səhnə əsərlərinin yararması işində bir durğunluq dövrü yaşayırıq. Uşaqlar üçün yazılmış balet əsərlərinə çox nadir halda rast gəlmək olar.

Hətta uşaqlara həsr olunmuş mahnılar da azalıb.

Tanınmış musiqişünaslar müasir dövrdə gənc bəstəkarlar tərəfindən uşaq balet əsərlərinin yazılmamasının bir problem olduğunu dəfələrlə efr məkanlarında dilə gətiriblər. Onlar bunun səbəbini bəstəkarların ya yazılacaq əsərlərinin səhnəyə qoyulmayacağından ehtiyat etmələrində, ya da daha çox mənfəət məqsədilə yaradıcılıqlarında mahnı janrına üstünlük vermələrində görürlər.

Bəstəkarlarımızın bu gün müasir uşaqların həyat və düşüncə tərzinə yaxından bələd olmaları zövq və dünyagörüşü ilə səsləşən yeni balet əsərləri ərsəyə gətirmələri uşaqlar üçün də çox sevindirici olar. Şübhəsiz ki, sovet dövründəki uşaqlarla müasir uşaqların maraq dairəsi, düşüncə və yaşam tərzini eyni deyil. Əgər 30 il və daha öncələr uşaqlar oyuncaqlarla oynayırdırsa, bu günkü uşaqlar intellektual, müasir dövrün tələblərindən irəli gələrək, kompüter və internet istifadə etmək bacarığına malikdirlər. Onlara sovet dövrünün ədəbiyyatı motivləri olan tülküni çoxbilmə, dovşanı qorxaq, canavarı adamyeyən, aslanı meşənin şahı və s. kimi qəbul etməmək mümkün deyil. Çünki onlar artıq hər şeyə realist nöqteyi-nəzərdən yanaşırlar.

Sovet uşağı obrazı bu gün də ədəbiyyatımızda özünü göstərir. Sovet metodu uşaq ədəbiyyatına ələ hopub ki, istər seir və hekayələrdə, istərsə də uşaq melodik səhnə əsərlərində balacaların hamısı düzdənmiş, bəşalan və qəhrəmandırlar. Problem də orasındadır ki, uşaq ədəbiyyatı bu mənəndən kənara çıxma bilmir - eyni motiv, eyni süjet xətti, eyni üslub bütün uşaq yaradıcılıq sahələrində özünü göstərir. Saxta uşaq obrazları yaratmaq bu gün yazıçıların yaradıcılıq problemi olaraq qalır. Uşaq ədəbiyyatında milli obrazların yaradılmasının Azərbaycan uşaqlarının bir vətəndaş kimi yetişməsinə çox böyük rol ola bilər. Əslində uşaqlar üçün yazmaq böyüklər üçün yazmaqdan daha çətinidir. Nədənə uşaq ədəbiyyatı ciddiyyə alınmadığından Azərbaycanda həmişə ikinci dərəcəli hesab edilib.

Hazırda Azərbaycan balet səhnəsində tamaşaya əsasən xarici bəstəkarların uşaq balet əsərləri qoyulur. Baletinin libretto müəllifi Rəşid Əhmədovdur. Xoreoqraf isə Xalq artisti Tamilla Şirəliyevadır. Əsərin iştirakçıları olan mərhəmətli Xeyir, qəzəbli Şər, qızlar, qarşar, simvolik güllər baletinin dramaturji qütblərini təşkil edir.

Hazırda Akademik Opera və Balet Teatrının səhnəsində uşaqlar üçün Azərbaycan bəstəkarları tərəfindən yazılmış milli balet əsərləri səhnəyə qoyulur. Lakin o əsərlər əsasən 20-25 il və daha öncələr yazılmış musiqi nümunələridir.

Balet müərkəb janr olduğu kimi, həm də ecazkar qüvvəyə malikdir. Məhz balet janrında musiqi və hərəkət vasitəsilə emosional təcrübənin ən mürəkkəb cəhətlərini çatdırmaq mümkündür. Dövr, nəsil dəyişikliyinə baxmayaraq, bu janrdə yazılmış əsərlər heç vaxt öz aktuallığını və təravətini itirmir.

Balet tamaşalarının duyğularına birbaşa təsir edən sintetik sənət növüdür. Musiqi tərbiyəsində və şəxsiyyətin formalaşmasında uşaq baletləri böyük əhəmiyyətə malikdir. Bu əsərlərin köməyi ilə uşaqlara ətraf ələmə məhəbbət, milli musiqiyə maraq, vətəne sevgi, özündən kiçiklərə və böyüklərə hörmət kimi xeyirxah hisslər əşalanır.

Vəfa GÖVHƏR,
Bakı Xoreografiya Akademiyasının mətbuat katibi

• İncəsənət xadimləri

Azərbaycanın ilk qadın teatr rəssamı

30 tamaşaya bədii tərtibat verən Bədurə Əfqanlı həm də 8 filmin geyim eskizlərinin müəllifi olub

Teatrda tamaşanın daha keyfiyyətli alınması, mənasının üzə çıxarılmasında aktyor oyunu qədər vacib digər vasitələr də var ki, onlardan biri geyimlərdir. Çünki geyim ilk növbədə obrazın xarakterini açmaqla yanaşı, həm də əsərin dövrünü özündə əks etdirir. Görkəmli teatrşünas Konstantin Stanislavski məktəbinə görə tamaşa kollektiv əməyin məhsuludur. Bu baxımdan incəsənətin müxtəlif növlərinin sintezindən yararlıdır: səhnədə butaför və işıqdan başlanğı, mizan, musiqi və geyim vacib faktorlar hesab edilir. Demək, tamaşanın quruluşu rejissor kimi, rəssamın da xüsusi rolu var. Bu sənəti sevrək yaşadanların sayı kifayət qədərdir. Adı Azərbaycan peşakar teatr tarixinə həkk olunarlardan biri də Bədurə xanım Məlik qızı Əfqanlıdır.

O, Bakıda Məlik Ağamalovun ailəsində dünyaya göz açmışdı. Atası o dövrün tanınmış ziyalılarından sayılırdı. Rəsm çəkməyə həvəsi idi. Boş vaxtlarında övladlarına ədəbiyyatdan və incəsənətdən danışır, onlarda bu sahəyə maraq oyadırdı. Bəlkə də ələ buna görə böyük qızı Səyyarə heykəltəraşlığa yönəldirdi. Bədurə xanım 1929-cu ildə Bakı Pedaqoji Texnikumuna daxil olsa da, rəssamlıq həvəsi onun peşə-sənət yolunu dəyişdi. 1931-ci ildən Rəssamlıq Məktəbinin qrafika şöbəsində təhsil almağa başladı. Teatr rəssamı olmaq qərarına gələn Bədurə Ağamalova diplom işini uğurla başa vurduqdan sonra həyat yoldaşı, məşhur kino və teatr aktyoru Rza Əfqanlı ilə 1933-cü ildə Aşqabad yola düşdü.

1934-1935-ci illərdə Aşqabad Dövlət Azərbaycan Musiqili Dram Teatrında çalışan Bədurə xanım burada Üzeyir bəy Hacıbəylinin "Leyli və Məcnun", Zülfüqar bəy Hacıbəylinin "Aşiq Qərib" operalarını, Hüseyn Cavidin "Şeyx Sənan", Cəfər Cabbarlının "Sevil" və "1905-ci ildə" tamaşalarına bədii tərtibat verdi.

Bir müddətdən sonra "qəribliyin daşını atıb" Vətənə döndü. 1940-1960-cı illərdə Akademik Milli Dram Teatrında quruluşçu rəssam kimi çalışdı. İlk işi 1940-cı ildə rəssam Əşrəf Abbasovla N. Vəzirovun "Müsbəti-Fəxrəddin" tamaşasına verdikləri tərtibat oldu. Bundan sonra S.S. Axundovun "Eşq və intiqam", U. Şekspirin "Otello", Ə. Həqverdiyevin "Dağlıq tifaq", "Köhnə dudman", B. Lavrenyovun "Amerikanın səsi", C. Cabbarlının "Od gəlir", N. Hikmətin "Türkiyədə" və s. tamaşalarının tərtibatçı-rəssamı kimi tanındı.

Ötən əsrin əlincə illərində Azərbaycan dram teatrının psixoloji realizm aparıcı üslub kimi yetişməsinə 1960-cı illərdə işləyən psixoloji üslub kimi önə çıxdı. Bu istiqamətdə ilk addımları uğurlu atılan geyim rəssamı Bədurə Əfqanlı "Aile namusu", "Məzəli hadisə" tamaşalarına verdiyi poetik ruhlu tərtibatları ilə yadda qaldı.

Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrının bir sıra tamaşaları, həmçinin opera, rəqs ansambli və bədii özəlləyici kollektivləri üçün geyim eskizləri çəkən Bədurə Əfqanlı habelə C. Cabbarlının "Ayдын", "Solğun çiçəklər", M. Təhmasi

bin "Bahar", "Aslan yatağı", M. İbrahimovun "Məhəbbət", Z. Xəlilinin "Qatır Məmməd", S. Vurğunun "İnsan", İ. Əfəndiyevin "İşıqlı yollar", "Bahar suları"... kimi sevilən, uzun illər səhnədə döşməyən tamaşalarında da sənətinin vurgunu olduğunu nümayiş etdirdi.

Azərbaycan Milli Xalqa Muzeyində Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə təşkil edilən geyim mədəniyyətimizin, folklor və milli ənənələrimizin gözəl bilicisi, Xalq rəssamı Bədurə Əfqanlının həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş retrospektiv sərginin açılışında və "Bədurə Əfqanlı - teatr, kino, rəqs: geyim və obrazlar" kitabının təqdimat mərasimində mədəniyyət nazirinin müavini, professor Sevdə Məmmədliyeva Azərbaycanın ilk qadın teatr rəssamının təsviri sənət tariximizdə müstəsna xidmətlərindən söz açaraq bildirdi ki, rəssam ömrünün 40 illini teatra və milli rəqs geyimlərinin yaradılmasına, 15 illini isə kino sənətinə həsr edib: "...O, bu sahələr üzrə olduqca dərin əsərlər yaradıb. Bununla da Bədurə Əfqanlı Azərbaycan teatr, kino və rəqs geyimi ənənələrinin inkişafına əvəzsiz töhfələr verib. Ötən əsrin ikinci yarısında formalaşan rəqs, geyim rəssamlığı da məhz Bədurə Əfqanlının adı ilə bağlıdır..."

Teatr onun həyatının və sənətinin mənasına çevrilmişdir. Bədurə Əfqanlının yaradıcılığı Azərbaycan kino salnaməsində də əbədi yaşarlıq pasportu qazandı. 1960-cı ildən "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında geyim üzrə rəssam kimi çalışdığı sənət fədisi burada "Koroğlu", "Leyli və Məcnun", "Dəli Kür", "Böyük dayaq", "Dədə Qorqud", "O qızı tapın", "Qatır Məmməd" kimi ekran əsərlərində geyim eskizləri çəkdi.

Sənətə bağlılıq sənətkarı da yaşadı. Bu mənada Bədurə xanım baxtı gətirən sənətkarlardandı. Belə ki, onun bir çox əsərləri Azərbaycan Dövlət Teatr Muzeyi və A.A. Baxruşin adına Rusiya Mərkəzi Teatr Muzeyində (Moskvada) saxlanılır.

Bu sənətə qazandıqı nailiyyətlərə görə Bədurə Əfqanlı Əməkdar incəsənət xadimi və Xalq rəssamı kimi fəxri adlara layiq görüldü, "Şərəf nişanı" ordeni ilə təltif edildi.

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
"Azərbaycan"

• Sənət dünyası

80 yaşın işığı

Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının kollektivi hər zaman burada çalışan və hazırda təqəddim olunan insanlara xüsusi qayğı və diqqətə layiqdir. Zamanında Azərbaycan teatrına töhfə vermiş sənət adamları premyeralara dəvət olunur, onların doğum günləri, yubileyləri diqqətdən kənarda qalmır.

Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının səhnəsində yətinə maraqlı, xarakterik obrazları yaratmış Xalq artisti Svetlana Həkimovanın 80 illik yubileyi qeyd olundu. Teatrın direktoru Əməkdar artist Mübariz Həmidov sənətkarı təbrik etdikdən sonra dövlət mədəniyyətdə göstərdiyi qayğıdan söz açdı. SDDT-nin direktor müavini Əməkdar artist Vidadi Məmmədov, Maya Məmmədova, quruluşçu rejissor, Əməkdar artist Nəmiş Şir

məmmədov, Əməkdar artist İlahə Səfərova və digərləri çıxışlarında Svetlana xanımın teatr, televiziya tamaşalarında, şəhərin mədəni-kültüvi tədbirlərində oynadığı obrazlara nəzər saldılar. Xalq artistinin onun tərzindən, səhnədə çevikliyindən, improvizə qabiliyyətindən danışdılar. Qeyd olundu ki, Svetlana Həkimovanın yaratdığı "Solğun çiçəklər", "Sara", "Qaraca qız", Gülperi nənə, "Damokl qılıncı" - Həkimin qızı və bir sıra obrazları bu gün də yaddaşlarda qalır.

Teatrın kollektivini doğması kimi bilən Svetlana Həkimova keçmiş xatirələrindən danışdı. 50 ildən artıq fəaliyyət göstərən teatrın həmişə öndə getməsinə arzuladı.

Sonda Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının kollektivindən Svetlana Həkimovaya hədiyyələr təqdim edildi.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

• Parklar, xiyabanlar

"Qoy var olsun yaradan əllər..."

Atatürk parkı bəkililərin sevimli istirahət məkanındır

Bakının ildən-ilə, aydan-aya dəyişməsi buraxılmaz axın-axın gələn əcnəbi turistlərin marağını cəkməkdədir. Tarixlərin və mədəniyyətlərin qovuşduğu paytaxt şəhər onun sakinlərinin də gözlərində bira-min böyüyür, gözəlləşir. Şəhərin panoramasına Yasamal rayonundakı Dağüstü parkdan baxanda inanılmaz ki, beş-on ilin içində şəhər belə dəyişmişdir.

Bakını bu gün hər kəs sevir, yalnız son illər göylərin enliqliklərinə boylanan "Alov qüllələri" deyil, həm də yeni salınan, yaşından asılı olmayaraq hər kəsin dinclik tapdığı, istirahət etdiyi park və xiyabanları, səliqə-sahmanlı küçə, ticarət mərkəzləri və "mini-market"ləri ilə də.

Ötən ilin may ayında təmirə bağlanan "Atatürk" parkı da belə məkanlardandır. Xat

tırlada ki, parkın təmirindən əvvəlki antisənətar vəziyyəti ətraf ərazilərdə yaşayan vətəndaşları nə qədər narahət edirdisə, yenidənqurma işlərindən sonra sakinlərin sevincinə səbəb oldu.

Bu da paytaxtın Nərimanov rayonu ərazisindəki Atatürk prospektində yerləşən, böyük şəxsiyyət Mustafə Kamal Atatürkün adını daşıyan park. Əsaslı təmir-bərpa işləri paytaxt sakinlərinin istə

prezident Mehriban Əliyeva oktyabrın 1-də parkda əsaslı yenidənqurmada sonra yaradılan şəraitlə tanış olublar. Ümumi sahəsi 6 hektardan artıq olan bu istirahət məkanında bütün yaş qruplarına aid vətəndaşlar nəzərə alınaraq xüsusi guşələr, uşaq ayaqları və trenajor qurğuları, həmçinin konsert meydançası yaradılıb.

Burada sakinlərin rahat şəkildə istirahət etmələri üçün velosiped və qaçış zolaqları, eləcə də axşam saatlarında parkın xüsusi zövqlə işıqlandırılması göz qamaşdırır, əksinə göz oxşayır.

Bu, şəkildəndən görünən mənzərə metronun "Gənclik" stansiyasının yaxınlığında, bir vaxtlar uçmuş "Şuşa" kino-teatrı yerləşən - iki yolun arasında baxımsızlığı ilə yadda qalan, bu gün isə eşi istirahət və əyləncə məkanı olan Atatürk parkıdır. Ona görə deyirlər: "Qoy var olsun yaradan əllər..."

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
Ağəli MƏMMƏDOV (foto),
"Azərbaycan"

“Azərenerji” rəhbəri ilə TEPSCO-nun direktoru arasında görüş olub

“Azərenerji” ASC-nin rəhbəri Baba Rzayevin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə Yaponiyanın TEPSCO dövlət şirkətinin Mərkəzi Asiya üzrə direktoru Noriaki Taketaninin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti arasında görüş olub.

Bakıda inşa edilən “Şimal-2” layihəsinin meneceri Sato Mitsuyuki və TEPSCO şirkətinin biznes inkişafı üzrə meneceri Yashushi Shinoginin iştirak etdiyi görüşdə əməkdaşlığın müvafiq vəziyyəti və gələcək perspektivləri, o cümlədən yeni nəsəli layihələri barədə müzakirələr aparılıb.

Görüşdə “Azərenerji” ilə TEPSCO əməkdaşlığının 25 ilinin tamamlanması xüsusilə qeyd olunub və Baba Rzayev Noriaki Taketaniyə təşəkkürnamə təqdim edib.

“Azərbaycan”

“ASAN xidmət”in fəaliyyətinə dair hesabat təqdim edilib

Dünya Elektron Hökumətin inkişafı Mərkəzində kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri üçün “ASAN xidmət”in 2019-cu ildəki fəaliyyətinə dair hesabat xarakterli mətbuat konfransı keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədri Ülvi Mehdiyev təqdimatla çıxış edərək Dövlət Agentliyinin tabeliyində olan qurumlar üzrə xidmətlərə, o cümlədən “ASAN xidmət”ə 2019-cu ildə daxil olan müraciətlərin bölgüsünə, ictimai rəy nəticələrinə dair statistik göstəricilərə barədə məlumat verib.

2019-cu il ərzində “Elektron hökumət” quruculuğu, dövlət xidmətlərinin rəqəmsallaşdırılması, innovasiyaların tətbiqi və startaplara dəstək istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər də diqqətə çatdırılıb. Dövlət Agentliyinin sədri, eyni zamanda müvafiq dövr ərzində icra olunmuş müxtəlif sosial layihələr və beynəlxalq əməkdaşlıq, “ABAD” və ASAN könüllülərinin fəaliyyəti sahəsində görülmüş işlər barədə məlumat verib.

Tədbirdə, həmçinin fəaliyyətə başlanacaq yeni mərkəzlərə, elektron xidmətlərə, idarəetmə sistemlərinin təkmilləşdirilməsinə dair gələcək planlar barədə danışılıb.

Sonda kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin suallarına cavablandırılıb.

E.CƏFƏROV, “Azərbaycan”

Gənc əsgərlərin andiçmə mərasimi keçirilib

25 yanvar 2020-ci il tarixdə Dövlət Sərhəd Xidmətinin Göytəpə şəhərində yerləşən hərbi hissəsində gənc əsgərlərin andiçmə mərasimi keçirilib.

Gənc əsgərlər təntənəli şəkildə hərbi anda gətirildikdən sonra tədbir iştirakçılarına Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi general-polkovnik Elçin Quliyevin təbrik telefonuqramı çatdırılmışdır.

Mərasimdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin dövlət sərhədlərimizin qorunması, Azərbaycan sərhəd mühafizəsinin formalaşması və inkişafı istiqamətindəki xidmətlərindən danışılıb. Ulu Öndərin müəyyənləşdirdiyi milli sərhəd strategiyasının Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilməsi sayəsində ölkəmizin sərhəd mühafizəsinin ən müasir tələblər səviyyəsinə qaldırılması xüsusi qeyd edilmişdir. Çıxış edənlər vətəne, dövlətə

tə sadəqət andı içərək müqəddəs sərhədlərimizi şərafə qorumaq məsuliyyətini öz üzərlərinə götürən gənc əsgərlərin hərbi anda daim sadiq qalacaqlarına əminliklərini bildirərək onlara müvəffəqiyyətlər arzulamışlar.

Tədbirdə Dövlət Sərhəd Xidmətinin şəxsi heyətinin ölkəmizin ərazi bütövlü-

yünün, işğal altında olan torpaqlarımızda Azərbaycanın suveren hüquqlarının bərpasına və həmin ərazilərdə dövlət sərhədlərinin mühafizəsinin Azərbaycanın dövlət bayrağı altında təşkil olunacağına əminlik ifadə edilmişdir. Eyni zamanda Ermənistan ilə dövlət sərhədinin Qazax və Ağstafa rayonları ərazisindən keçən hissəsinin mühafizəsinin Dövlət Sərhəd Xidmətinə həvalə olunması şəraf və qürur olmaqla yanaşı, Ali Baş Komandanın Azərbaycan sərhədcisina olan etimad və etibarının ifadəsi kimi dəyərləndirilmişdir.

Çıxış edən valideynlər yaradılmış şəraitə görə ölkə rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildirmiş, övladlarını təbrik edərək vətən sərhədlərini keşiyində ayıq-sayıq dayanmağı tövsiyə etmişlər. Mərasim gənc əsgərlərin təntənəli marşla tribuna öndünün keçidi ilə başa çatmışdır.

“Azərbaycan”

Qoşunların yeni tədris dövrünə hazırlığının yoxlanılması davam edir

Qoşunların yeni tədris dövrünə hazırlığının yoxlanılması məqsədilə keçirilən kompleks tədbirlər çərçivəsində hərbi hissələrin zirehli, avtomobil və xüsusi texnikalarının vəziyyəti yoxlanılır və qiymətləndirilir.

Müddafə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, hərbi texnikanın vəziyyətinin qiymətləndirilməsi onun əsas sistem və aqreqatlarının fəaliyyətinin yoxlanılması ilə həyata keçirilir. Kompleks tədbirlər davam edir.

daşıyıcısıdır. Bu gün Paşinyan Vənetsyanı təhdid etdi. Bu o demək idi ki, “deyirsən de, sonra nə olacağına gözləmə”.

Yerevan Ağsaqqallar Şurasındakı “Svet” fraksiyasının rəhbəri David Xajakyan isə bildirdi ki, Paşinyan keçmiş müttəfiqləri arasında düşmənçilik səpmək üzrə özünəməxsus bir istedadla sahibdir.

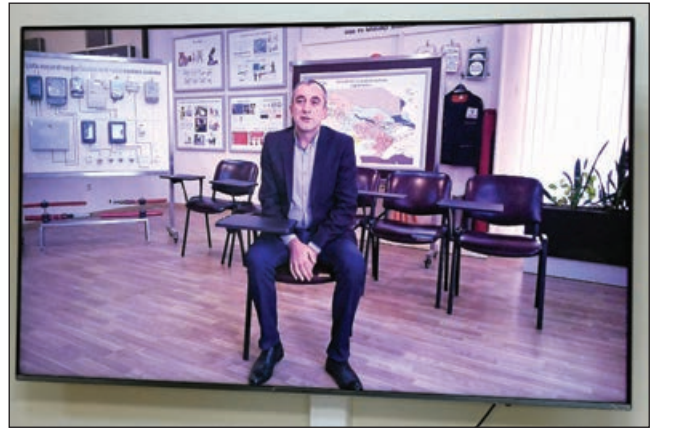
Ermənistanın hüquq ekspertləri və vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələri də qeyd edirlər ki, məişət zorakılığı hallarının artması əhəlinin maddi vəziyyətinin ağır olması ilə sıx əlaqəlidir. Buna paralel olaraq bütün sahələr üzrə gətirdikə yüksələn qiymət artımları əhəlinin sosial vəziyyətini daha

“Azərişiq” ASC-də daha bir yenilik: Rəqəmsal texnologiyalar üzərindən interaktiv müsahibə

Kadr seçiminə şəffaflığın təmin edilməsi, innovativ və texnologiya metodlarından istifadə edərək daha peşəkar kadrların işə cəlb olunması istiqamətində uğurlu fəaliyyət xətti seçən “Azərişiq” ASC-də interaktiv müsahibələr davam edir.

Regionlar üzrə səhmdar cəmiyyətlərə işə qəbul üçün müraciətlərin elektronlaşdırılması və rəqəmsal texnologiyalar üzərindən təşkil edilmiş müraciət edən gənclər paytaxta gəlmədən, yaşadığı şəhər və rayonlarda yerləşən Avtomatik İdarəetmə Mərkəzlərində birbaşa bağlantı ilə mərkəzə qoşulur, müsahibədə iştirak edir. Bununla da onlar yasadıqları ərazini tərk etmə,

həm zaman itkisinə yol vermə, həm də yol üçün əlavə xərc çəkmiş olurlar. Bu operativliyin və işə qəbulda şəffaflığın təmin edilməsi üçün uğurlu vasitə hesab olunur.

Bu ildən tətbiq edilən tələp sistemini ilə müsahibə artıq 3 dəfə keçirilib. Xatırladaq ki, ötən ildən başlayaraq “Azərişiq” ASC-də işlə təmin olunmaq üçün müraciət elektron qaydada aparılır. İşə Qəbul Komissiyası tərəfindən mütəmadi təşkil edilən müsahibələrdə və Tədris Mərkəzi kurslarında müvəffəqiyyət qazanan namizədlər

ASC-nin Kadr Ehtiyat Bankına daxil edilir, elektron növbə sistemi ilə işlə təmin edilir.

Qeyd edək ki, “Azərişiq” ASC-nin hazırda Bakı, Gəncə, Mingəçevir, Sumqayıt, İmişli şəhərlərində Tədris mərkəzləri fəaliyyət göstərir. Gələcəkdə Tədris mərkəzlərinin digər şəhər və rayonlarda da açılması planlaşdırılır. Mərkəzlərdə müəllim və professor heyəti tərəfindən ASC əməkdaşlarına ən son texnologiya yeniliklərinin imkanlarından yararlanaraq yeni praktik biliklər tədris olunur.

“Azərbaycan”

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tender elan edir

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən poçt (kuryer) xidmətlərinin cəlb edilməsi ilə bağlı elan edilmiş açıq tender Tender komissiyasının 28 yanvar 2019-cu il tarixli qərarı ilə “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 11.1-ci maddəsinə uyğun olaraq baş tutmamış hesab edilmişdir.

“Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq yenidən poçt (kuryer) xidmətlərinin cəlb edilməsinə dair açıq tender üsulu ilə elektron satınalma keçirilir.

Tender proseduru 27 fevral 2020-ci il saat 15:00-da Dövlət satınalmalarının vahid internet Portalında (<https://etender.gov.az/>) (bundan sonra - Portal) keçiriləcəkdir.

Maraqlanan şəxslər tenderdə iştirak etmək üçün Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının aşağıdakı hesabına 100 (bir yüz) manat məbləğində iştirak haqqı ödəməklə Portal vasitəsilə əsas şərtlər toplusunu əldə edə bilərlər. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı

Kod: 501004
VÖEN: 9900071001
Hesab: AZ25NABZ01701190000000001944
Müxbir hesab: AZ74NABZ01451700000000001944
S.W.I.F.T. BİLK NABZAZ2C

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

- Tenderdə iştirak etmək üçün iddiaçılar Portal vasitəsilə aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
- iddiaçının tam adı, nizamnaməsi, dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamə və ya hüquqi şəxslərin dövlət reyestrindən çıxarışı, bank rekvizitləri;
  - tender təklifini və satınalma müqaviləsini imzalamaq səlahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyətlərini təsdiq edən sənəd;
  - Azərbaycan dilində tender təklifi (tender təklifi 17 aprel 2020-ci il tarixədək qüvvədə olmalıdır);
  - tender təklifinin qiymətinin 1 (bir) faizi məbləğində bank təminatı (tenderin əsas şərtlər toplusuna əlavə edilən bank qərantisiyası formasında);
  - iddiaçının son 1 (bir) ildəki maliyyə vəziyyəti barədə bank arayışı;
  - Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin, habelə son 1 (bir) il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrin yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olmaması haqqında müvafiq dövlət orqanından arayış;
  - iddiaçının müvafiq sahədə ən azı 3 (üç) il, o cümlədən dövlət qurumları ilə ən azı 1 (bir) il iş təcrübəsi olması barədə məlumat;
  - tenderin əsas şərtlər toplusunda iddiaçının ixtisas uyğunluğuna dair tələb olunan digər məlumat.

İddiaçılar tender təklifini və tender təklifinin bank təminatını 27 fevral 2020-ci il saat 14:00-a qədər, digər tələb olunan sənədləri isə ən gec 18 fevral 2020-ci il saat 18:00-a qədər Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

Satınalmaya başlanma vaxtı: satınalma müqaviləsi imzalandığı gündən.

Xidmətin göstərilməsi müddəti: satınalma müqaviləsi imzalandığı gündən 1 (bir) il müddətində.

Qiymətləndirmə meyarları: maliyyə amili və iş təcrübəsi.

Tender prosedurunun hər bir iştirakçısı onun təklifinin açılmasını və qiymətləndirilməsini Portal vasitəsilə müşahidə edə bilər.

Tender komissiyası

Xəzər dənizində batan balıqçı gəmisinin dörd nəfərlik heyəti xilas edilib

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Sahil Mühafizəsinin Xəzər dənizində çıxan üzme vasitələrinə nəzarətin təşkili və xilasetmə tədbirlərinin həyata keçirilməsini davam etdirir. DSX-nin mətbuat mərkəzindən bildirilir ki, yanvarın 25-də saat 21:00 radələrində Xəzər dənizinin cənub istiqamətində Salyan reyidində sahiləndən 3,5 km (6 km) məsafədə olan “İdris” balıqçı gəmisindən gəmidə dəliyin əmələ gəlməsi və batma təhlükəsi ilə üzləşməsi və heyət üzvlərinin xilas edilməsinə ehtiyacın ol-

ması ilə bağlı Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin yaxınlıqdakı sahil nəzarəti bölməsinə məlumat daxil olub.

Sahil nəzarəti bölməsi dərhal operativ tədbirlər həyata keçirərək xilasetmə üçün həmin istiqamətə kiçikxəcmli üzme vasitəsi göndərmişdir. Gəmidə dəliyin böyüklüyü səbəbindən dolan suyun qarşısını almaq mümkün olmayıb və dörd balıqçı saat 22:15 radələrində xilas edilib. Saat 23:00 radələrində gəminin batması müşahidə olunub.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin hərbi qulluqçuları tərəfindən xilas edilmiş şəxslərin Neftçala rayon sakinləri gəmi kapitanı 1958-ci il təvəllüdü Talibov Ələsgər Məmmədli oğlu, mexanik 1963-cü il təvəllüdü Mikayilov Əlimədət Ağasəddin oğlu, matros 1962-ci il təvəllüdü Əhmədov Ələddin Tapdıq oğlu, matros 1982-ci il təvəllüdü Novruzov Əsgər Məhərrəm oğlu olmaları müəyyənləşdirilib.

“Azərbaycan”

Ermənistanda hakimiyyət çaxnaşması böyüyür

Paşinyan keçmiş iqtidar təmsilçilərinə qarşı həbs dalğasını davam etdirir

Əvvəli 1-ci səh.

Tovmasyan bildirib ki, onu iki-üç dəfə dindirməyə çağırıblar: “Hakimiyyətin istəyi ən qısa müddətdə Konstitusiyaya Məhkəməsinin sədri kimi mənəndən qurtulmaqdır. Bu hərəkətlər davam edəcək və yeni cinayət hadisələri üçün əsas tapacaqlar. Bu günlər Ermənistanda baş verənlər, Konstitusiyaya Məhkəməsi ətrafında yasanan problemlər müvafiq hakimiyyətin əsas vəzifəsinin mənəndən qurtulmaq olduğunu sübut edir. Bütün bunlar çox kobud, açıq şəkildə edilir və bütün ictimaiyyət, beynəlxalq aləm bunu görür”.

Tovmasyan jurnalistlərin ətrafında cərəyan edən proseslərin yalnız on faizini gördüklərini vurğulayıb. Bildirib ki, milli təhlükəsizlik xidmətinin sabiq direktoru bütün bunları gördükdü və onun zabit şərefi səsiz qalmasına imkan vermədi. Baş verənlər siyasi mahiyyət daşıyır və bunlar ölkənin maraqlarına ziddir. Telefon danışmalarına qulaq asılması məsələsinə də toxunan məhkəmə sədri qeyd edib ki, dostlarına dəfələrlə demişəm ki, danışıqda və yazanda dinlənilməklərinə uyğun hərəkət etsinlər. Heç bir qərar gözləməyin, heyatının rejimi dəyişməyib,

telefon nömrələrim eynidir, özüm də rahat yaşayıram.

Ermənistan hakimiyyətinin belə addımlar atmaqla Tovmasyanı ləkələməyə və bununla da onun istefasına nail olmağa çalışdığı açıq şəkildə eləyir. Erməni politoloq Narek Samsonyan bildirib ki, Artur Vənetsyan Paşinyanın əsas rəqibinə çevrilib: “Əslində, burada Paşinyan açıq şəkildə eləyir Vənetsyana atdı. Və diqqət edək, bu son zamanlarda onun (Paşinyanın - red.) əsas düşmən “titul”u hakim dairələr tərəfindən mehç Vənetsyana verildi. Vənetsyan Paşinyan hakimiyyətinə son qoya biləcək siyasi informasiya

daşıyıcısıdır. Bu gün Paşinyan Vənetsyanı təhdid etdi. Bu o demək idi ki, “deyirsən de, sonra nə olacağına gözləmə”.

Yerevan Ağsaqqallar Şurasındakı “Svet” fraksiyasının rəhbəri David Xajakyan isə bildirdi ki, Paşinyan keçmiş müttəfiqləri arasında düşmənçilik səpmək üzrə özünəməxsus bir istedadla sahibdir.

Ermənistanın hüquq ekspertləri və vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələri də qeyd edirlər ki, məişət zorakılığı hallarının artması əhəlinin maddi vəziyyətinin ağır olması ilə sıx əlaqəlidir. Buna paralel olaraq bütün sahələr üzrə gətirdikə yüksələn qiymət artımları əhəlinin sosial vəziyyətini daha

da çətinləşdirib. Yerli mətbuat yazır ki, Ermənistanda dizel yanacaqının qiyməti yenə də artırılaçaq. Bu məlumatdan sonra ermənilər indidən dizel yanacağı alıb saxlamağa başlayıblar: “Dizel yanacağının qiymətinin hər litr üçün yenə 50 dram artacağı ehtimal edilir. Dizel yanacağının qiyməti artacağı təqdirdə fermerlər təxminən 8 min dram əlavə xərc sərf etmək məcburiyyətində qalacaqlar”.

Ermənistanda vəziyyəti ağırlaşdırın digər bir cəhət isə işsizlik səviyyəsinin durmadan yüksəlməsidir. Araşdırmalara görə, əmək qabiliyyəti olan əhəlinin yarıya qe-

dəri hazırda işsizdir. Qlobal böhran nəticəsində isə dövlət və özəl sektorda kütləvi ixtisarlara aparılacağı bildirilir. Böhran nəticəsində kütləvi şəkildə işdən çıxarılan vəziyyəti daha da ağırlaşdıracaq. O da vurğulanır ki, tədbir görülməyə, anarxiya artacaq, Ermənistanda cinayətkarlığın baş alıb getməsi dövrü başlanacaq.

Bütün bunlar qarşıdakı dövr ərzində Ermənistanı heç də sakit günlərin gözləmədiyini deməyə əsas verir.

Elçin CƏFƏROV, “Azərbaycan”

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu 2020-ci ildə inventarların, mal-materialların, avadanlıqların, iş və xidmətlərin satın alınması ilə əlaqədar açıq tender elan edir

Təkrar

Tender 7 (yeddi) LOT üzrə keçirilir:

- Lot - 1. Dəftərxana ləvazimatlarının satın alınması.
- Lot - 2. Təsərrüfat mallarının satın alınması.
- Lot - 3. Ofis və kabinet mebellərinin satın alınması.
- Lot - 4. Avadanlıqların satın alınması.
- Lot - 5. Tikinti materiallarının satın alınması.
- Lot - 6. Katiclərin satın alınması.
- Lot - 7. Geyim formasının satın alınması.

Tender iştirakçılara təklif edilir ki, "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq öz yazılı tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış, ikiqat bağlanmış zərfdə təqdim etsinlər. Malların təchiz olunma müddəti - il ərzində.

Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük veriləcəkdir: səmərəli tender təklifinə, yüksək keyfiyyətə, müqavilənin vaxtında yerinə yetirilməsinə, iddiaçının maliyyə vəziyyətinə.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı texniki və maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyənlər hər LOT üzrə 500 AZN məbləğində iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Nigar Rəfibəyli küçəsi, 7 ünvanından (Əlaqələndirici şəxs: Mikayılov İmran Mirzəağa oğlu, telefon: 492-93-79) ala bilərlər.

Təşkilat: Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu
VÖEN: 1700354471
H/h: AZ11CTRE00000000000003118570 VÖEN: 1700986181
Bank: Dövlət Xəzinədarlıq Agentliyi
Kodu: 210005; VÖEN: 1401555071
M/h: AZ41NABZ01360100000000003944
S.W.I.F.T: CTREAZ22
Büdcə təsnifatının kodu: 142340
Büdcə səviyyəsinin kodu: 7

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifinin dəyərini 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair öhdəliklərin yerinə yetirilməsi, vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq orqandan arayış;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son üç ildəki müvafiq işlər üzrə fəaliyyəti haqqında müəssisə tərəfindən təsdiq olunmuş arayış;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank zəmanəti istisna olmaqla) 26 fevral 2020-ci il saat 17:00-a qədər, tender təklifi və bank zəmanətini isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə 06 mart 2020-ci il saat 17:00-a qədər Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğuna (ünvan: Bakı şəhəri, Nigar Rəfibəyli küçəsi, 7) təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır. İddiaçıların təklifləri 10 mart 2020-ci il saat 11:00-da yuxarıda göstərilən ünvanda açılacaqdır. İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

"Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyi" publik hüquqi şəxsi (DOST Agentliyi) **avadanlıqların** satın alınması məqsədilə elan etdiyi açıq tenderdə iddiaçılardan daxil olmuş tender təkliflərinin qiymətləndirilməsini həyata keçirmiş və müsabiqənin qalibi **"LOTUS CO" QSC** müəyyən edilmişdir.

Qalib təşkilatla satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

Ermənistan silahlı qüvvələri atəşkəs rejimini 21 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini 21 dəfə pozub. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ermənistan Respublikası İcəvan rayonunun Berkaber kəndində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Qızılcıbağ kəndində yerləşən mövqelərimiz atəşkəs tutulub.

Ağdam rayonunun işğal altında olan Kəngərli, Füzuli rayonunun Qorvənd, Qaraxanbəyli kəndləri yaxınlığında, həmçinin Tərtər və Xocavənd rayonları ərazisindəki ədiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşkəs tutulub.

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti 539-49-20

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov, komissiyanın üzvləri və katibliyin rəhbərliyi "Azərenerji" ASC-nin prezidenti Baba Rzayevə anası

XANIM RZAYEVANIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Məzahir Pənahov ailə üzvləri ilə birlikdə akademik Əhliman Əmiraslanov və ailəsinə əzizlər

NADİR KƏRİMOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı və komitənin kollektivi "Azərenerji" ASC-nin prezidenti Baba Rzayevə anası

XANIM RZAYEVANIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Eldar İbrahimov və komitənin üzvləri Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanovə əzizi

NADİR KƏRİMOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bəxtiyar Sadiqov, Bəxtiyar Əliyev, Elman Məmmədov və İmamverdi İsmayilov Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanovə əzizi

NADİR KƏRİMOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bəxtiyar Sadiqov, Bəxtiyar Əliyev, Elman Məmmədov və İmamverdi İsmayilov Əflitan Amaşovə əzizi

QASIM QASIMOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının sədri Vahid Novruzov "Azərenerji" ASC-nin prezidenti Baba Rzayevə anası

XANIM RZAYEVANIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Ərazilərinin Bərpası və Yenidən Qurulması üzrə Agentliyin rəhbərliyi və kollektivi akademik Əhliman Əmiraslanovə əzizi

NADİR KƏRİMOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin rəhbərliyi və kollektivi "Azərenerji" ASC-nin prezidenti Baba Rzayevə anası

XANIM RZAYEVANIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Aqrarkredit" Səhmdar Kredit Təşkilatının İdarə Heyəti və kollektivi "Azərenerji" ASC-nin prezidenti Baba Rzayevə anası

XANIM RZAYEVANIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Aqrarkredit" Səhmdar Kredit Təşkilatının İdarə Heyəti və kollektivi Azərbaycan Tibb Universitetinin Onkoloji Klinikasının direktoru, Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanovə əzizi

NADİR KƏRİMOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Aqrarkredit" Səhmdar Kredit Təşkilatının İdarə Heyəti və kollektivi Konstitusiyaya Məhkəməsinin hakimi İsa Nəcəfova qardaşı

FƏXRƏDDİN NƏCƏFOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin kollektivi "Azərenerji" ASC-nin prezidenti Baba Rzayevə anası

XANIM RZAYEVANIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin kollektivi iş yoldaşları Ziyəddin Allahverdiyevə bacısı

XATİRƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Şəmkir Su Elektrik Stansiyaları Silsiləsi" MMC-nin direktoru Misir Yusifov və MMC-nin kollektivi "Azərenerji" ASC-nin prezidenti Baba Rzayevə anası

XANIM ƏLİMƏMMƏD QIZI RZAYEVANIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin rəhbərliyi və kollektivi Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin hakimi Həmid Həmidova anası

XALİSƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Birinci vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli Tibb Universitetinin Onkologiya Klinikasının direktoru, akademik Əhliman Əmiraslanovə əzizi

NADİR KƏRİMOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Vaqif Caniyev Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin hakimi İsa Nəcəfova qardaşı

FƏXRƏDDİN NƏCƏFOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Mingəçevir Su Elektrik Stansiyaları Silsiləsi" MMC-nin direktoru Oqtay Pirverdiyev və MMC-nin kollektivi "Azərenerji" ASC-nin prezidenti Baba Rzayevə anası

XANIM ƏLİMƏMMƏD QIZI RZAYEVANIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azərişiq" ASC "ASAN xidmət" mərkəzlərinin "Azərişiq" ASC-yə aid olan layihələrə tələb olunan müxtəlif tipli dayaqların satın alınması məqsədilə açıq tender elan edir

Təkrar

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir:

LOT 1 - "ASAN xidmət" mərkəzlərinin "Azərişiq" ASC-yə aid olan layihələrə tələb olunan müxtəlif tipli dayaqların satın alınması - 400 manat

"Azərişiq" ASC
Hesab №: AZ83AIB33020029441802068118
VÖEN: 9900069391
Benefisiarın Bankı: Kapital Bankın Gənclik filialı
Kod: 200189
VÖEN: 9900003611
Müxbir hesab №: AZ37NABZ0135010000000001944
SWIFT Code: AIBAZ2X

Tender iştirakçılara təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı texniki və maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər LOT üzrə göstərilən məbləğdə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Ə.Qayıbov küçəsi, 8 ünvanında yerləşən "Azərişiq" ASC-nin inzibati binasından ala bilərlər.

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Əlaqələndirici şəxs - Zaur Abdullayev (telefon: 440-39-93 daxili (23-32))

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərini 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları.

Sənədlər Azərbaycan dilində 2 (iki) nüsxədə (1 ədəd əsl və 1 ədəd surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan məlumatlar Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq həyata keçiriləcəkdir (https://etender.gov.az/).

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) 17 fevral 2020-ci il saat 16:00-a qədər, ixtisas uyğunluğu proseduru keçmiş iddiaçılar isə tender təklifi və bank təminatını möhürlənmiş ikiqat zərfdə 25 fevral 2020-ci il saat 16:00-a qədər Bakı şəhəri, Ə.Qayıbov küçəsi, 8 ünvanında təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim edilmiş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri 26 fevral 2020-ci il saat 16:00-da Ələsgər Qayıbov küç. 8 ünvanında "Azərişiq" ASC-nin inzibati binasında açılacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

"BANK OF BAKU" ASC-nin səhmdarlarının nəzərinə

16 mart 2020-ci il saat 15:00-da "Bank of Baku" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin səhmdarlarının Ümumi Yığıncağının növbədən-kənar iclası keçiriləcəkdir.

Ünvan: Bankın Baş İdarəsi, Bakı AZ1069, Atatürk prospekti, 42. **Telefon:** 447-00-55.

İclasın gündəliyi bildirişlə birgə səhmdarlara göndərilib. Gündəlik üzrə materialları göstərilən ünvandan əldə etmək olar.

К сведению акционеров ОАО "BANK OF BAKU"

16 марта 2020-го года в 15:00 состоится внеочередное заседание Общего Собрания Акционеров Открытого Акционерного Общества "Bank of Baku".

Адрес: Головной Офис Банка, Баку AZ1069, проспект Ататюрка, 42. **Телефон:** 447-00-55.

Повестка заседания и уведомление высланы акционерам. Материалы по повестке можно получить по указанному адресу.

Tender komissiyası

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti, Binəqədi rayon Məşğulluq Mərkəzi mərkəzin inzibati binasının cari təmir işlərinin kotirovkalar sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir

Maraqlanan təşkilatlar (012) 563-12-75 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər. Kotirovkalar sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 04 fevral 2020-ci il saat 17:00-dək qəbul olunur.

Ünvan: Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Səttar Bəhlulzadə küç.,44

Tender komissiyası

<p>Baş redaktorun birinci müavini Amil NOVRUZOV</p>	<p>Ünvan AZ 1073, Bakı şəhəri, Məhəmməd prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə e-mail: secretary@azerbaijan-news.az az.reklam@mail.ru azerbaijan-news@mail.ru www.azerbaijan-news.az</p>	<p>Telefonlar</p> <p>Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 538-97-96, Məsul katib - 539-43-23, Məsul katib müavini - 539-44-91, Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39, 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,</p> <p>Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68, İnformasiya şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82 İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Mühəssislik - 539-59-33</p>	<p>Qeydiyyat nömrəsi 1</p> <p>"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələndirilmiş, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir</p> <p>Rəsmi sənəd və çıxışlarda sütyonlanırlarla bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir</p> <p>Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır</p>	<p>Gündəlik qəzet</p> <p>Tiraj 6856 Sifariş 298 Qiyməti 40 qəpik</p>
---	---	---	--	--